

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 073 (6273) 27 aprel 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" səhifəsində Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfərlə bağlı videogörüntülər paylaşılıb

Bax 3

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" səhifəsində aprelin 26-da Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfərlə bağlı videogörüntülər paylaşılıb. AZƏRTAC xəbər...

Hikmət Hacıyev: "Türkiyə Azərbaycana qardaş ölkə, İsrail isə bizim strateji tərəfdaşımızdır"

Bax 4

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının xarici siyasət şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin sözlərinə görə, "Türkiyə Azərbaycana qardaş ölkə, İsrail isə bizim strateji tərəfdaşımızdır. Biz istəyirik ki, dostlarımız bir-biri ilə...

ABS prezidenti hərəkəti ilə bəşər tarixinə utancverici səhifə yazdırdı

Bax 6

disələri qondarma erməni soyqırımı qismində tanıdığını bəyan etməsi qəbul olunmaz...

Dünyaya demokratiya dərsi keçən Amerika Birləşmiş Ştatları kimi bir ölkənin prezidenti Cozef Baydenin 1915-ci ildə, birinci dünya müharibəsi dövründəki Osmanlı İmperiyasında baş vermiş hadisələri qondarma erməni soyqırımı qismində tanıdığını bəyan etməsi qəbul olunmaz...

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında olublar

Aprəlin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva, qızları Leyla Əliyeva Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında olublar.

FOTOFAKT: Erməni separatçıları Rusiya sülhməramlılarına meydan oxuyurlar?

Son zamanlar Qarabağın dağlıq hissəsində təhlükəsizlik nəzarəti mexanizmini həyata keçirən Rusiya sülhməramlı kontingenti ilə yerli

ermənilər arasında anlaşılmazlıqların artması müşahidə olunmaqdadır. SİA xəbər verir ki, separatçılıq və terrorçuluq məqsədlərindən əl çəkmək fikrində olmadıqlarını nümayiş etdirən erməni kəsimi Rusiya SM-nin onlardan faşist Almaniyaşının nökrəri, hitlerçi və terrorçu Qaregin Njdenin Xocavənddəki abidəsinin götürülməsini tələb ediblər. Kontingent onlara...

Bax 11

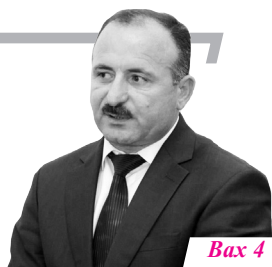
Altun: "Sülhün təminatı üçün Ermənistan erməni diasporunun təsirindən uzaqlaşmalıdır"

Regionda sülhün təmin olunması üçün Ermənistan erməni diasporunun təsirindən uzaqlaşmalıdır. SİA-nın məlumatına görə, bunu Türkiyə Prezident Administrasiyasının İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəhbəri Fəxrəddin Altun deyib. O vurğulayıb ki, Türkiyənin heç vaxt erməni xalqı ilə problemi olmayıb, amma Ermənistan erməni diasporunun təsiri altında Türkiyəyə qarşı kin və nifrət bəsləməkdə davam edir...

Bax 4

Bəhrüz Quliyev: "Bayden bu ifadələri ilə regionda Azərbaycana və Türk dünyasını itirdi"

Bax 4

Ənənəvi erməni yaltaqlığı və rəzaləti

Bax 12

Çernobil-35: Azərbaycana AES lazımdır mı?

Bax 15

“Azərbaycan pandemiya qarşı qlobal fəaliyyətin səfərbər edilməsi söylərinin önündə gedir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin BMT-nin Asiya və Sakit okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının 77-ci sessiyasında videoformatda çıxışı təqdim edilib

Aprel 26-da BMT-nin qərar-gahı Tailandda yerləşən Asiya və Sakit okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının “Asiya və Sakit okean hövzəsində regional əməkdaşlıq vasitəsilə böhranlardan sonra daha güclü inkişafın təmin olunması” mövzuna həsr edilən 77-ci sessiyası öz işinə başlayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın Asiya və Sakit okean regionu ölkələrinin dövlət və hökumət başçılarından çıxışları seqmentində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin videoformatda çıxışı təqdim olunub.

Prezident İlham Əliyev öz çıxışında qeyd edib ki, Azərbaycan hökuməti ilk günlərdən pandemiya ilə mübarizə istiqamətində zəruri addımlar atıb:

-Hörmətli dövlət və hökumət başçıları.

Hörmətli BMT Baş katibinin müavini.

İlk növbədə, mən BMT-nin Asiya və Sakit okean üçün İqtisadi və Sosial Komissiyasının 77-ci sessiyasında çıxış etmək üçün dəvət etdiyinizə görə təşəkkür edirəm. Azərbaycan Asiya və Sakit okean hövzəsi ölkələri ilə münasibətlərə böyük əhəmiyyət verir.

COVID-19 pandemiyası dünya ölkələrini yeni çağırışlarla üz-üzə qoymuşdur. Azərbaycan hökuməti ilk günlərdən pandemiya ilə mübarizə istiqamətində zəruri addımlar atmışdır. Koronavirusun iqtisadiyyata təsirinin azaldılması, özəl sektorun dəstəklənməsi, makroiqtisadi və maliyyə dayanıqlığının təmin olunması məqsədilə geniş sosial-iqtisadi paket təqdim edilmişdir.

Biz yanvar ayından etibarən vaksiniyaya başlamışıq. Bu günədək 1.4 milyon vaksin istifadə olunmuşdur ki, bu da əhalimizin 14 faizini təşkil edir.

Lakin yalnız milli səviyyədə həyata keçirilən tədbirlər dünyada pandemiyanın aradan qaldırılması üçün kifayət etmir.

Azərbaycan pandemiya qarşı qlobal fəaliyyətin səfərbər edilməsi söylərinin önündə gedir. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində 2020-ci ilin may ayında Qoşulmama Hərəkatının koronavirusla mübarizəyə həsr edilmiş Zirvə toplantısının təşəbbüskarı olmuş və onu uğurla keçirmişdir. Bizim təşəbbüsü-müzlə ötən ilin dekabr ayında BMT Baş Assambleyasının dövlət və hökumət başçıları səviyyəsində xüsusi sessiyası keçirilmişdir.

“Vaksin millətçiliyi”, vaksinlərin inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan ölkələr arasında ədalətli bölgüsü bizi dərinlən narahat edir. Dünyada mövcud vaksinlərin 53 faizi 30-dan çox zəngin dövlət tərəfindən sifariş edilib.

Azərbaycan həm Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi, həm də milli səviyyədə dünyada vaksinlərin ədalətli bölgüsü və vaksinlərin inkişaf etməkdə olan və ən az inkişaf etmiş ölkələr üçün əlçatanlığının təmin edilməsi istiqamətində mübarizəsini davam etdirməkdədir.

Bu yaxınlarda BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası Azərbaycan tərəfindən Qoşulmama Hərəkatı adından irəli sürülmüş, ölkələrin vaksinlərə bərabər çıxışı ilə bağlı qətnaməni yekdilliklə qəbul etmişdir.

Azərbaycan koronavirusla bağlı əksə-

“Mən ikili standartlara yol verilməməsi üçün tərəfdaş ölkələri BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizmlərinin təklif edilməsi və hazırlanması söylərinə qoşulmağa dəvət edirəm”

riyyətinin ən az inkişaf etmiş olduğu 30-dan artıq ölkəyə humanitar və maliyyə yardımı göstərmişdir.

Ötən il Azərbaycan ərazisinin 20 faizinin 30 ilə yaxın Ermənistan tərəfindən işğalına son qoymuşdur. İşğal nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı doğma torpaqlarından didərgin salınmışdır. Ermənistan 1992-ci ildə Xocalı soyqırımını törədərək, qadınlar və uşaqlar da daxil olmaqla 613 nəfər günahsız dinc sakini qətlə yetirmişdir. Xocalı soyqırımı 13 ölkə tərəfindən tanınmışdır.

1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən tam, dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul etmişdir. Lakin həmin qətnamələr heç vaxt Ermənistan tərəfindən icra edilməmişdir. Mən ikili standartlara yol verilməməsi üçün tərəfdaş ölkələri BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizmlərinin təklif edilməsi və hazırlanması söylərinə qoşulmağa dəvət edirəm. Biz Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələrinin bir neçə gün ərzində icra edildiyinin şahidi olmuşuq. Azərbaycana gəldikdə isə həmin qətnamələr 27 il ərzində yerinə yetirilməmiş qaldı. Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin tələblərinə Ermənistanın əməl etməsinə dair heç bir ümid yox idi. Bütün bu illər ərzində Ermənistan qarşı heç bir təzyiq olmamış və sanksiyalar tətbiq edilməmişdir.

Əksinə, Ermənistanın hərbi-siyasi

rəhbərliyi Azərbaycanı “yeni torpaqlar uğrunda yeni müharibə” ilə hədələyirdi. 2020-ci ilin iyul ayında Ermənistan dövlət sərhədində hərbi təxribat törətmişdir. Avqust ayında isə Ermənistanın diversiya qrupu təmas xəttini keçməyə cəhd etmişdir.

Sentyabrın 27-də Ermənistan Silahlı Qüvvələrimizi və dinc sakinlərimizi ağır artilleriya atəşinə tutaraq Azərbaycana qarşı irimiqyaslı hərbi təcavüzə başlamışdır. Azərbaycan öz vətəndaşlarını qorumaq üçün əks-hücum əməliyyatına başlamaq məcburiyyətində qaldı. Azərbaycan öz BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini icra etmiş, tarixi ədaləti və ərazi bütövlüyünü bərpa etmişdir.

44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tamamilə darmadağın olunmuşdur. Ermənistan 2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur edilmişdir. Beləliklə, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi sona çatmışdır. Münaqişə tarixdə qalmışdır.

İşğal dövründə Azərbaycanın bütün şəhər və kəndləri yerlə-yeksan edilmişdir. Xarici mütəxəssislər Ağdam şəhərini “Qafqazın Xirosması” adlandırırlar. Ermənistan qəsdən mədəni və dini abidələrimizi vandalizmə məruz qoymuş, təhqir və qarət etmişdir. 60-dan artıq məscid Ermənistan tərəfindən dağıdılmışdır. Məscidlər inək və donuzların saxlanması yerlərinə çevrilmişdir.

Hazırda qarşımızda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə tamamilə dağıdılmış şəhər və kəndlərin, bütün mədəni və dini abidələrin bərpası kimi nəhəng vəzifə dayanır. Yenidənqurma prosesi çərçivəsində “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” və “yaşıl enerji” konsepsiyalarından istifadə olunacaq. Mən dost ölkələrdən olan şirkətləri işğaldan azad olunmuş, Lüksemburqdan dörd dəfə böyük olan ərazidə irimiqyaslı yenidənqurma işlərinə dəvət edirəm.

Bu yaxınlarda mən növbəti on il üçün sosial-iqtisadi inkişafı bağlı milli prioriteti müəyyən etmişəm ki, buraya rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı, işğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdış, təmiz ətraf mühit və “yaşıl artım” ölkəsi də daxildir.

Azərbaycan regionda dayanıqlı sülh və təhlükəsizliyi təmin etmək arzusundadır. Azərbaycan Şərq-Qərb, Şimal-Cənub, Şimal-Qərb nəqliyyat dəhlizləri kimi regional bağlantı layihələrinin icrasına mühüm töhfə vermişdir. Hazırda biz Azərbaycan ərazisindən Asiyaya Avropa ilə birləşdirən Şərq-Qərb dəhlizinin tərkib hissəsi olacaq “Zəngəzur nəqliyyat dəhlizi” üzərində çalışırıq. Bu dəhliz Azərbaycana Avrasiyanın nəqliyyat və logistika mərkəzi kimi mövqeyini gücləndirməyə imkan verəcək. Mən Asiya və Sakit okean hövzəsindən olan tərəfdaş ölkələri bu regional layihənin potensialını nəzərdən keçirməyə dəvət edirəm.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Türkiyə mediası: Azərbaycan bütün varlığı ilə Türkiyəni dəstəkləyir

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" səhifəsində Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfərlə bağlı videogörüntülər paylaşmış

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" səhifəsində aprelin 26-da Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfərlə bağlı videogörüntülər paylaşmış. AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımnda deyilir:

"Əziz həmvətənlər, işğaldan azad olmuş rayonlarımıza səfərlərimiz davam edir. Bu gün biz yenidən Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarında olduq. Böyük məmnuniyyətlə səfərimizin görüntülərini sizinlə paylaşırıq. Dərin hörmət və sevgilərlə, Sizin MEHRİBAN".

Azərbaycan'da siyasi partilərdən ortak bildiri: ABD Başkanı'nın tutumunu şiddətlə kınıyoruz

Azərbaycan'daki siyasi partilər, ABD Başkanı Joe Biden'ın 1915 olaylarını "soykırım" olarak nitelemesini kınadı. Ermenilerin Azərbaycan'da yaptığı katliamların da hatırlatıldığı bildiri, "Tarihi hakikat peşinde koşan bu güçlər, Ermenilerin Anadolu'da yaptığı acımasız katliamların hesabını sorsalar daha iyi olur." ifadelerine yer verildi.

ABŞ Prezidenti C.Baydenin qondarma "erməni soyqırımı" ilə əlaqədar ədalətsiz bəyanatı ilə bağlı Azərbaycanın Türkiyəyə verdiyi dəstək qarşısında böyük rəğbətlə qarşılanıb. Türkiyə cəmiyyətinin bütün təbəqələrində bu dəstək əsl qardaşlıq nümunəsi kimi dəyərləndirilir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, aprelin 24-də məlum bəyanatdan dərhal sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında baş tutan telefon danışığı qarşıdakı ölkənin kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılıb.

Anadolu, DHA, İHA xəbər agentlikləri, "TRT Haber", "TRT Avaz", "Haber Türk", "A Haber", "Haber Global" telekanalları, "Milliyyət", "Akşam" və digər qəzetlər də daxil olmaqla ölkənin aparıcı media orqanları tərəfindən yayılan xəbərlərdə Azərbaycanın qardaş dəstəyi önə çəkilib. Anadolu Agentliyi bu barədə informasiyanı bir neçə dildə yayıb. Türkiyə mediası ABŞ-Prezidentinin bəyanatı

nı tarixi səhv adlandıraraq Prezident İlham Əliyevin telefon danışığı zamanı səsləndirdiyi fikirləri ictimaiyyətə günün baş xəbəri kimi təqdim edib.

Azərbaycan xalqı, dövləti və hökuməti tərəfindən ABŞ Prezidentinin məlum açıqlamasına göstərilən sərt reaksiya ölkənin aparıcı mətbuat orqanlarının əsas mövzusu olaraq qalır. Diqqətə çatdırılır ki, Türkiyəyə qarşı bu ədalətsizliyə həzrətdə Azərbaycan ictimaiyyəti yekdil şəkildə etirazını nümayiş etdirir.

Milli Məclisinin sədri Sahibə Qafarova ilə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sədri Mustafa Şen-top, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı da bu ölkənin KİV-ləri tərəfindən geniş işıqlandırılıb. Qeyd olunub ki, Azərbaycan dövləti və xalqı sonadək Türkiyənin yanında

olacağını ifadə edib. Türkiyə mediası, həmçinin Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin məsələ ilə bağlı açıqlamasına da yer ayırıb.

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların ABŞ Prezidentinin qondarma "erməni soyqırımı" məsələsi ilə bağlı mövqeyinə dair bəyanatı da Türkiyə kütləvi infor-

masiya vasitələrinin diqqət mərkəzində olub. "Azərbaycanda siyasi partiyalardan ortaq bəyanat: ABŞ Prezidentinin mövqeyini sərt şəkildə qınayırıq" sərlövhəsi ilə yayılan bu xəbər ölkə mətbuatının manşet xəbəri kimi təqdim edilib.

Qeyd edək ki, Türkiyədə yaşayan və fəaliyyət göstərən Azərbaycan icmasının nümayəndələri, dərək rəhbərləri, elm və mədəniyyət adamları da məsələ ilə bağlı kəskin etiraz nümayiş etdiriblər. Soydaşlarımızın sosial şəbəkələrdə Türkiyəyə dəstək və ədalətsizliyə etiraz səsi səngimək bilmir.

Hikmət Hacıyev: “Türkiyə Azərbaycana qardaş ölkə, İsrail isə bizim strateji tərəfdaşımızdır”

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının xarici siyasət şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyevin sözlərinə görə, “Türkiyə Azərbaycana qardaş ölkə, İsrail isə bizim strateji tərəfdaşımızdır. Biz istəyirik ki, dostlarımız bir-biri ilə də dostluq etsinlər”. SİA xəbər verir ki, Şmuel din Elmasın İsraildə çıxan nüfuzlu “İsrail HaYom” qəzetində dərc olunmuş məqaləsi bu mövzuya həsr edilib.

qəzetində dərc olunmuş məqaləsi bu

Müəllif qeyd edir ki, son bir ildə İsrail ilə Azərbaycan arasında əlaqələr əhəmiyyətli dərəcədə genişləniib. Məqalədə deyilir: “1991-ci ildə Azərbaycan öz müstəqilliyini elan etdiyi vaxtdan ölkələrimiz arasında təhlükəsizlik, iqtisadiyyat və humanitar sahədə əməkdaşlıq daim yaxşılaşıb. 2020-ci ildə Dağlıq Qarabağda müharibə dövründə bu əməkdaşlıq apogeyə çatıb. Azərbaycan həmin müharibədə inandırıcı və parlaq qələbə qazanıb”.

Müəllif yazır: “Hikmət Hacıyev Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan, müharibə dövründə düşmən tərəfindən atəşə tutulmuş Gəncədə doğulub. Müharibə başlananda Hikmət Hacıyev Gəncənin ermənilər tərəfindən bombalanmasından zərər çəkmiş dinc sakinlərə baş çəkmək, onların döyüş ruhunu yüksəltmək üçün oraya gedib”.

Hikmət Hacıyev “İsrail HaYom” qəzetinə eksklüziv müsahibəsində İsrailə, bu ölkənin vətəndaşlarına hədsiz hörmət bəslədiyini, rəsmi Bakının İsrail-Türkiyə yaxınlaşmasını çox mühüm fakt hesab etdiyini bildirib. O deyir: “Türkiyə Azərbaycana qardaş ölkə, İsrail isə bizim strateji tərəfdaşımızdır. Biz istəyirik ki, dostlarımız bir-biri ilə də dostluq etsinlər. Əgər tərəflər bu təşəbbüsü qəbul etsələr, Azərbaycan onları həmişə alqışlayacaq”.

İsrail ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin unikallığı nədən ibarətdir?

-Bizim münasibətlərimiz tək cəzə sözündə deyil, əməli işdə də strateji münasibətlərdir. Biz bir-birimizi anlayırıq. Mənim fikrimcə, bu münasibətlərin əsasını xalqlarımız arasında əlaqə təşkil edir. İsrail-Azərbaycan münasibətləri tarixən səmimi anlaşmaya əsaslanır. Azərbaycan ilə sabit yaxşı münasibətlər bütün dünyada yəhudi xalqının mənafeyinə uyğundur, lakin bəzi ölkələr bizim tərəfdaşlığımıza və əməkdaşlığımıza ziyan vurmağa çalışır.

Bayden administrasiyasının qondarma erməni soyqırımını tanımaq barədə qərarı hazırda azərbaycanlılar üçün çox aktual məsələdir. Bu barədə Hikmət Hacıyevin mövqeyi birmənalıdır. O deyir: “Bu, tarixi səhvdir, heç nəyi Holokosta bərabər tutmaq olmaz”.

Siz Vaşinqtondakı yəhudi lobbisi ilə əlaqə saxlayırsınız mı?

-İsrail ilə bütün sahələrdə çox yaxşı münasibətlərimiz var. Bu münasibətlər yəhudi və Azərbaycan xalqları arasında dostluğa və harmoniyaya əsaslanır. Bizim üçün lobbini yoxdur; dünyanın bütün başqa yerlərində olan yəhudilər kimi, ABŞ-da yaşayan yəhudilər də Azərbaycanın dostlarıdır.

ABŞ-da fəaliyyət göstərən yəhudi təşkilatları Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında bizə çox kömək edirlər. Bu həqiqət ondan ibarətdir ki, biz regionda əməkdaşlığın, Cənubi Qafqazda sülhün və sabitliyin yeni parametrlərini qurmağa çalışırıq.

Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətlərin və müxtəlif dinlərin nümayəndələri əsrlər boyu dinc yanaşı yaşayıblar. Biz fəxr edirik ki, bütün dünyadakı yəhudilər kimi Azərbaycanda yaşayan yəhudilər də bizə real kömək edirlər.

İsrailililər Azərbaycana gələndə onlar bizim İsrailə münasibətimizi görürlər və siz özünüz də görə bilərsiniz ki, Azərbaycanın hər yerində İsrail bayraqları asılıb. Bu, Azərbaycan xalqının səmimi arzusundan irəli gəlir və ölkələrimiz, xalqlarımız arasında münasibətlərə görə minnətdarlıq ifadəsidir. Bizim qarşılıqlı anlaşmamız, dövlətlərarası diplomatik münasibətlərimiz çox yüksək səviyyədədir. Azərbaycan öz müstəqilliyini elan edəndə İsrail onu müstəqil dövlət kimi tanımış ilk ölkələrindən biri oldu.

Vətən müharibəsində zərər çəkmiş azərbaycanlı əsgər və zabitlərin müalicəsi üçün israili oftalmoloqlar-

dan ibarət nümayəndə heyətinin ölkəmizə gəlməsi Azərbaycan xalqını çox mütəəssir etdi. Onlar Azərbaycana gəldilər və gündə 10-15 əməliyyat apardılar. Bu, yəhudi xalqına hörmət və ehtiramın əbədi əlaməti kimi qalacaq, başqa insanın həyatına görə bu narahatlıq hissi yəhudilərin DNT-sindən irəli gəlir. Bu, İsrailin bizə kömək etmək arzusu ilə bağlıdır. Biz yaralı döyüşçülərimizə kömək məqsədilə İsrailin təcrübəsindən istifadə etməklə başqa oxşar təşəbbüsləri də reallaşdırmaq niyyətindəyik.

Siz İsrail şirkətlərini Qarabağın bərpası prosesinə cəlb etməyə hazırlayırsınız mı?

-Biz İsrail şirkətləri ilə də əlaqə saxlayırıq və hökumətlərarası əlaqələrdən istifadə edirik. İsrail şirkətlərinin bizə kömək etmək üçün sanballı texnoloji potensialı var. Biz “ağıllı şəhərlər” salınmasında və su ehtiyatlarının idarə edilməsi sektorunda İsrail şirkətlərinin köməyinə maraq göstəririk.

Son olaraq İsrailə nə ismarıcınız var?

-Mən İsrailə sülh arzulamaq və belə bir inamımı bildirmək istəyirəm ki, Azərbaycan və İsrail xalqları tarixən real dostlardır. İsrail xalqı sülhün olmasına görə həmişə əziyyət çəkib. Biz İsrail xalqına sülh, İsrail dövlətinə həmişə uğur diləyirik.

Aysel Məmmədova

Bəhruz Quliyev: “Bayden bu ifadələri ilə regionda Azərbaycanı və Türk dünyasını itirdi”

“Ümumiyyətlə ABŞ prezidenti Co Baydenin qondarma erməni “soyqırımı” günü münasibətilə səsləndirdiyi bəyanatında 1915-ci il hadisələri ilə bağlı tarixi həqiqətlərin təhrif olunması təəssüf doğurur və onun məsləhətə bu cür reaksiyası anlaşılmalıdır. Biz hər zaman ABŞ-la münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf etdirməyə və balanslı siyasət aparmağa çalışmışıq”. Bunu SİA-ya açıqlamasında SƏS Media Qrupunun rəhbəri Bəhruz Quliyev deyib.

Media Qrupunun rəhbərinin sözlərinə görə, Amerika super dövlət olsa da, biz həmişə iki dövlət arasındakı münasibətlərin daha da inkişaf etməyini istəmişik: “Amma bu cür münasibətlərin sərgilənməsi Azərbaycan və Türkiyəyə qarşı bir həqarətdir və qəbul edilməzdir. Təbii ki, bu kimi addımlar Türk dünyasının qüruruna xələl yetirir. Tarixi faktlar onu göstərir ki, ermənilər müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan və Türkiyə xalqına qarşı müxtəlif soyqırımlar törədiblər. Hətta ermənilərin öz yazarları da müxtəlif dövrlərdə erməni vəhşiliyini öz kitablarında dərc ediblər və s. Bu gün isə Azərbaycana qarşı olan soyqırımları (Xocalı, 31 Mart və s.) danmaq ən azından siyasi riyakarıqdır. Bir dövlət başçısının məsləhətə bu cür münasibəti qəbul edilməzdir”.

Bəhruz Quliyev əlavə edib ki, Baydenin bu cür açıqlaması, eyni zamanda, türk dünyasına qarşı bir hədə xarakterli daşıyır və regionda narazılığa səbəb olub: “Burada dünyanın bir reallığı da mövcuddur. Həmin reallığı inkar etmək isə Bayden kimi bir super dövlət başçısının nə demək istədiyini sual altına qoyur. Hətta beynəlxalq hüquqda bundan bir təzyiq vasitəsi kimi istifadə oluna bilər. Bu gün dünya reallığı çox gözəl dərk edir, ermənilərin əsl iç üzünü və xislətini də bilir”.

Ceyhun Rəsimov

Altun: “Sülhün təminatı üçün Ermənistan erməni diasporunun təsirindən uzaqlaşmalıdır”

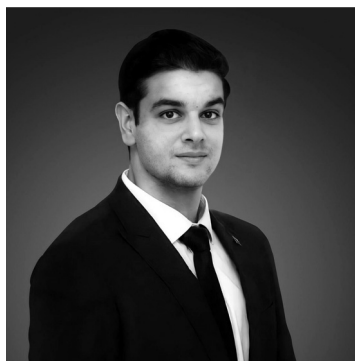
Regionda sülhün təmin olunması üçün Ermənistan erməni diasporunun təsirindən uzaqlaşmalıdır. SİA-nın məlumatına görə, bunu Türkiyə Prezident Administrasiyasının İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəhbəri Fəxrəddin Altun deyib. O vurğulayıb ki, Türkiyənin heç vaxt erməni xalqı ilə problemi olmayıb, amma Ermənistan erməni diasporunun təsiri altında Türkiyəyə qarşı kin və nifrət bəsləməkdə davam edir. ABŞ prezidenti Co Baydenin “soyqırım” ifadəsini işlətməsini şərh edən F.Altun vurğulayıb ki, bu ifadə, şübhəsiz, iki ölkə arasındakı münasibətlərə ziyan vuracaq.

Aysel Məmmədova

Hər bir xalqın tarixində həlledici rol oynayan, adı daim yaddaşlarda qalan tarixi şəxsiyyət vardır. Azərbaycan xalqının tarixində də belə şəxsiyyətlərdən biri Ümummilli Lider Heydər Əliyevdir.

Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyət tarixinə nəzər salsaq, bu zaman kəsiyi yarım əsrdən artıq bir dövrü özündə ehtiva edir. Azərbaycan tarixinin ən mükəmməl şəxsiyyəti və lideri, dünya miqyasında tanınmış siyasətçi Heydər Əliyevdən danışarkən ilk növbədə, onun 20-ci əsrin 60-cı illərinin sonundan etibarən Azərbaycan KP MK-nin I katibi seçildikdən sonrakı siyasi

Heydər Əliyevin liderlik məktəbi

fəaliyyətinə nəzər salmaq lazımdır. Çünki bu, Azərbaycan xalqının tarixində dönüş nöqtəsidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin bu illərdəki siyasəti, yüksək intellektual nəticəsində yeni Azərbaycan və bugünkü Azərbaycanın gerçəklikləri yaranmış və gələcəyə aparan yollar müəyyənləşdirilmişdir. 1969-1982-ci illər ərzində quruculuq, abadlıq, sosial və ekoloji problemlərin həlli istiqamətində çox ciddi addımlar atılmışdır. Bu zaman kəsiyində ölkəmiz iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş, vətəndaşların maddi rifahı, əmək və məişət şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Milli-mədəni irsimizin, xüsusilə də dilimizin qorunub saxlanılmasına

həssaslıqla yanaşılmış. Ədəbi irsimizə biganəlik aradan qaldırılmış, ədəbi şəxsiyyətlərimizin yubileylərinin keçirilməsi ilə bağlı qərarlar vermiş və özü bu tədbirlərin fəal iştirakçısı olmuşdur.

1993-cü il 3 oktyabr tarixindən etibarən Ulu Öndərin gələcəyə həsablənmiş strategiyası Azərbaycanın dünya siyasətində yerini və rolunu müəyyənləşdirdi. Ümummilli lider Heydər Əliyevin diplomatiyası Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dünya səviyyəsinə çıxarılması və onun həlli ilə bağlı xüsusi konsepsiya hazırlayaraq konkret vəzifələr

ri həyata keçirmək üçün ardıcıl siyasi kurs planlaşdırdı.

Ümummilli Liderin ideyaları Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin gərgin əməyi və fəaliyyəti nəticəsində bu gün də yaşayır və inkişaf edir. Məhz bunun nəticəsidir ki, biz bu gün haqq sözünü dünyaya bəyan etmiş qalib ölkəyik. Heydər Əliyevin siyasəti bir liderlik məktəbidir. Bu məktəbin davamçıları isə bir şüar altında birləşib: “Hər bir insan üçün onun milli mənsəbiyyəti onun qürur mənbəyidir! Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən Azərbaycanlıyam!”.

Sabir Rüstəmov,
YAP Gənclər Birliyinin üzvü

“Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” haqqında rüsvayçı bəyanatı...”

ABŞ Prezidenti C.Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” ilə bağlı verdiyi əsassız, qərəzli bəyanat siyasi mövqeyindən aslı olmayaraq bütünlükdə Azərbaycan cəmiyyətinə böyük təəssüf və ikrah hissi ilə qarşılandı. Təbii ki, Türkiyəyə qarşı ağır itfira və növbəti siyasi təzyiq və təhdid vasitəsi olan bu bəyanat ciddi şəkildə qınaq obyektinə çevrilməli və rədd edilməlidir.

Şəmsəddin Hacıyev
YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, iqtisad elmləri doktoru, professor

“Osmanlı dövləti milli azlıqların hüquqlarının tanınması və onların vergi ödəmələri ilə bağlı çoxlu sayda güzəştlər həyata keçirib. 16-19-cu yüzilliklərdə heç bir dövlətdə milli azlıqlar haqqında bu qədər humanist qanun olmayıb. Rusiya və Fransa'nın dəstəyi ilə ermənilər təhrik olunaraq iki milyon nəfər müsəlman əhalisinə soyqırım törədiblər. Bu savaşa 500 min erməni ölüb.” Araşdırmada o da bildirilir ki, Birinci Dünya Müharibəsi zamanı Osmanlı dövlətinə qarşı erməni əhalisi xəyanət edərək yerli silahlı qüvvələr yaratmaqla dinc müsəlman əhalisini, o

cümlədən, türk, çərkəz, kürd, laz, həmşen (müsəlman ermənilər), siryani (kəldani-aysor), abxaz və qaraçılar soyqırımı məruz qoyublar. Ermənilərin bu xəyanətlərinə adekvat addım atmağa məruz qalan Osmanlı dövləti silahsız ermənilərə deyil, “erməni silahlı qüvvələrinə” qarşı dərhal hərəkətə keçib. Məhz bu məcburiyyət “Təhcir (sürgün, deportasiya)” qanununu ortaya çıxardı. 1915-ci il aprelin 24-də imzalanan bu qanuna görə ermənilər Osmanlı dövlətinin müxtəlif regionlarında kiçik icmalar şəklində yerləşdirilməliydilər. Qanunda ermənilərə məxsus bütün ictimai təşkilatlar və siyasi qurumların fəaliyyəti yasaq edilirdi. İndi ermənilər bildirirlər ki, bu qanun elə soyqırım deməkdir. Əslində isə bu qanun satqın millətin layiq olduğu davranış qaydalarını müəyyən edirdi.

Erməni lobbisinin tarixi saxtalaşdırmaq və təhrif etmək cəhdinin növbəti təzahürü olan C.Baydenin “bəyanatı” heç bir şəkildə Türkiyənin global güc roluna və regiondakı mövqələrinə təsir edə bilməz. Bu bəyanatı tarixi səhv adlandıran möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev açıqlamanın regionda yaranmaqda olan əməkdaşlıq meyillərinə ciddi zərər vurduğunu bildirib. Bu dəqiq təsbit ABŞ administrasiyasının bu provakasiya addımına ən gözəl siyasi qiymətdir. Danılmaz faktıdır ki, Türkiyə dünyanın global gücüdür və Türk dünyası, Azərbaycan bütün siyasi, iqtisadi, hərbi gücü ilə hər zaman qardaş Türkiyənin yanındadır.

Baydenin bu “bəyanatı” Paşinyana bir növ “hədiyyə”dir, lakin unutmayaq lazım deyil ki, Rusiyanı “unudub” Amerikaya üz tutacaq olan Ermənistanın vəziyyəti daha da acınacaqlı olacaqdır. Azərbaycan İkinci Qarabağ Savaşında - Vətən müharibəsində əzəli düşmənin sözün əsl mənasında başını əzdi, işğalçı üçün hərbi kapitulyasiya aktı olan 10 noyabr Bəyanatının müddəaları icra olunub və Ermənistanda kimin hakimiyyətdə olmağından asılı olmayaraq bundan sonra da icra olunacaqdır. Möhtərəm Prezidentimiz, müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi “Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir. Biz Zəngəzur dəhlizini icra edəcəyik, Ermənistan bunu istəsə də, istəməsə də. İstəsə, daha asan həll edəcəyik, istəməsə də zorla həll edəcəyik. Necə ki, mən müharibədən əvvəl və müharibə dövründə demişdim ki, bizim torpağımdan öz xoşunuza rədd olun, yoxsa sizi zorla çıxaracağıq. Belə də oldu. Zəngəzur dəhlizinin taleyi də eyni olacaq. Bizim əsas rəqibimiz zamanıdır. Çünki dəmir yolunun, avtomobil yolunun çəkilişi vaxt tələb edir. Ona görə bütün güclər səfərbər olunub ki, bu layihə icra edilsin. Beləliklə, Azərbaycan xalqı 101 il bundan əvvəl bizim əlimizdən alınmış Zəngəzura qayıdacaqdır”.

C.Baydenin əsassız, biabırçı bəyanatından dərhal sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan arasında telefon danışığının olması bir daha göstərdi ki, tarixin sınağından çıxmış Azərbaycan-Türkiyə dostluğu və qardaşlığı əbədidir, sarsılmazdır və bu iki qardaş dövlət ən çətin, tələpəli məqamlarda hər zaman bir-birinin yanındadır. Əsrlər boyunca ən çətin sınaq günlərində Azərbaycan Türkiyənin, Türkiyə isə Azərbaycanın yanında olub və olacaqdır. Şübhəsiz ki, bu məsələ də istisna deyil. Allah millətimizi qorusun, dostluğumuzu və qardaşlığımızı əbədi etsin!

Trampın Bayden haqqında dedikləri özünü doğrultdu

ABŞ Prezidenti Cozef Bayden, 24 aprel 1915-ci il hadisələrinin ildönümü ilə bağlı açıqlamasında “soyqırım” ifadəsini istifadə etməsiylə 1981-ci ildəki açıqlamasında eyni sözü işlədən Ronald Reyqandan bəri “soyqırım” ifadəsini istifadə edən ilk ABŞ prezidenti oldu. İki il əvvəl ABŞ Konqresinin hər iki qanadı, 1915-ci ildəki hadisələri “soyqırım” olaraq tanıyan qətnamələr qəbul etmişdi.

İndiyədək həm Demokrat, həm də Respublikaçı Prezidentlər, Türkiyə ilə əlaqələri kəskinləşdirmək üçün bu mövzuda daima açıq mövqe tutmaqdan çəkiniblər.

Görünən odur ki, Bayden fərqli və yalnız bir istiqamət seçib. Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, Bayden seçki kampaniyası dövründə də “Erməni Soyqırımını tanıyacağını” vəd etmişdir. Bu addımı yalnız siyasi dividentlərə hesablanan böhtan kimi səciyyələndirmək mümkündür.

Yaxın keçmişə nəzər salsaq görərik ki, ABŞ rəhbərliyi, Bill Klintonun dövründən etibarən 24 aprel tarixində anim açıqlaması ilə çıxış edir. Barak Obama və Donald Tramp da daxil olmaqla, prezidentlər öz bəyanatlarında indiyədək “Böyük Fəlakət” sözündən istifadə ediblər. Tarixi təhriş edən bu iddialar 1905-1920-ci illərdə amansızcasına qətlə yetirilən, sözün həqiqi mənasında soyqırımı uğrayan milyonlarca türkün qətləminə qarşı göz yummaqdır.

“Soyqırım” məsələsində ABŞ-ın mövqeyi ənənəvi olaraq geo-siyasət kontekstində olub. İndiyədək Vaşinqton NATO-da mühüm partnyoru olan Türkiyə ilə bu məsələyə görə münasibətləri kəskinləşdirməyə, Bayden siyasi karyerasının növbəti ədalətsiz qərarlarından birini verdi.

Baxmayaraq ki, 23 aprelə Cozef Bayden vəzifəyə gəldikdən sonra, Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla ilk dəfə olaraq telefon danışığı reallaşdırıb. O, Erdoğan kimi güclü iradəyə, siyasi təcəllərə malik liderlə eyni siyasi arenada yan-yanı gəlmək gücünə malik olmasa da, arxalandığı erməni lobbisinə jest olsun deyərək Amerika kimi ölkənin maraqlarını, tarixi həqiqətləri heçə sayaraq böyük bir yanlışlığa yol verdi.

Donald Tramp Baydeni “zehinsiz” adlandırarkən Erdoğan kimi ağıllı, dünya miqyasında liderlər rəqabətə girə bilməyəcəyinin də mesajını vermişdir.

Bayden cəfəngiyyatına ən tutarlı cavab heç şübhəsiz ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin : “Əgər Türkiyə “soyqırım” etmiş olsa idi, geridə buna etiraz edə biləcək bir erməni qalmazdı!” sitatı idi.

Bəli, türk mehmetçiyinin, türk ordusunun şücaəti, rəşadəti qərinələrdən bura dillərə dastan, düşməne gözdağıdır. Amma bu da, bir danılmaz faktıdır ki, türk əsgəri tarixboyu nahaq qan tökməyib.

Elmar Qasımov,

Bakı Ali Neft Məktəbinin rektoru, YAP İdarə Heyətinin üzvü

“Kommersant”: “Bayden Ermənistan tarixinə düşdü”

ABŞ Prezidenti Co Baydenin qondarma, uydurulma “erməni soyqırımı” ifadəsini işlətməsi ən radikal addımdır. SİA xəbər verir ki, bu barədə Rusiyaya məxsus kommersant.ru saytında yayımlanan yazıda qeyd olunur.

Yazının müəllifi Sergey Strokun vurğulayır ki, soyqırımın tanınması Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla açıq şəkildə meydan oxumaq deməkdir və bu, ABŞ-ın ən problemlili müttəfiqi ilə münasibətlərini çətinləşdirəcək.

Sözünə görə mətbuat səhifəsində qeyd olunur ki, “The Wall Street Journal”dakı mənbələr Baydenin bununla sadəcə prezident seçkiləri sonunda, keçən ilin oktyabr ayında verdiyi seçki vədini yerinə yetirdiyini söyləyib. Mənbə bildirir ki, bir qədər əvvəl prezidentliyə namizədin komandası da söz vermişdi ki, Co Bayden seçilsə, “erməni soyqırımını tanıyacaq”.

Qeyd olunur ki, “kommersant”-a müsahibə verən mütəxəssislər, ABŞ-ın yeni rəhbərliyinin, bu addımını Türkiyə ilə münasibətlərdəki gərginliyə, Rusiyanın S-400 hava müdafiə sistemlərinin alınmasına və bir çox digər mövzularda görə Prezident Ərdoğanla ittiqam almaq istəyi kimi dəyərləndirirlər. Məsələn, Amerika Universitetinin professoru Vaşinqtonda, “kommersant”-a bildirib ki, bu, tamamilə siyasi bir qərar və simvolik bir addımdır və Baydenin komandasının Prezident Ərdoğanın gedişini gözləyəcəklərini açıq şəkildə ifadə edir.

Xatırladaq ki, ABŞ prezidenti Co Bayden kimi digərləri, ondan öncəkilər də seçki ərəfəsində qalib gəlmələri üçün, erməni lobbisindən istifadə etmək niyyəti ilə onlara qondarma, dırnaqarası “erməni soyqırımı” ifadəsi işlədəcəyinə söz veriblər, amma hakimiyyətləri dövründə geosiyasi maraqlara, Türkiyə ilə əməkdaşlığa, həm də ədalət prinsiplərinə görə bundan imtina ediblər. Amma, öncəkilərdən fərqli olaraq ABŞ-ın hazırkı prezidenti Co Bayden erməni əsillilərdən qorxduğunu açıq-aşkar sübut etdi. Əslində, bu qorxu ilə də o, gözələrini yumaraq, kor kimi yalançı, saxta erməni tarixinə düşdü, özünü də saxtakar olaraq ABŞ və dünya tarixində iz qoydu.

İnam Hacıyev

Dünyaya demokratiya dersi keçən Amerika Birləşmiş Ştatları kimi bir ölkənin prezidenti Cozef Baydenin 1915-ci ildə, birinci dünya müharibəsi dövründə Osmanlı İmeriyasında baş vermiş hadisələri qondarma erməni soyqırımı qismində tanıdığını bəyan etməsi qəbul olunmaz və əsassız iddia kimi bəşər tarixinin utanc səhifəsinə yazıldı. Xüsusilə, özündə heç bir tarixi faktları əks etdirməyən bu kimi iddianın təməlinə daha çox görünən məqam son dövrlərdə güclənən, əhatə dairəsi genişlənən Türk Birliyi ideologiyasının formalaşması gerçəklidir. Regional gücdən beynəlxalq gücə çevrilmək, bölgəyə sülh, əminəmanlıq və inkişaf faktorunu bəxş etmək missiyasının qarşısını almaq niyyətində olan tərəflər isə əlbəttə ki, bu ideyaya qarşı var gücləri ilə çıxış edirlər. Lakin, tarixi faktları saxtalaşdıraraq onu bütünülə Türk Birliyinə qarşı işlətmək marağı ayaq tutsa da yürümək imkanında olmayacaq. Çünki gec, ya da tez-haqq və ədalət hər zaman öz sözünü deyib və bərqərar olub.

Bu kimi məsələdə nəzərə çarpan daha bir realıq Qərbin ikili standartlardan çıxış edərək, əslində xristian klubu qismində Türk və İslam dünyasına qarşı səlib yürüşü başlatmasıdır. Uzun illərdir ədalətsizlik, qeyri-humanizm və qərəzli siyasət çərçivəsində islamofobiya, türkofobiya məqsədlərini güdən siyasət bilavasitə hədəf olaraq götürülməkdədir. Son illərdə uydurma “erməni soyqırımı” iddialarının dünya gündəmində yer almasının səbəbkarları, sadəcə, Ermənistan və erməni lobbisi deyil, eyni zamanda, regionla bağlı imperialist maraqları olan güclərdir. Həmin güclər ki, vaxtilə Anadolu və Cənubi Qafqaza dair maraqlarını reallaşdırmaq üçün milli münaqişələrin alovlanmasına və kütləvi köçlərə səbəb olub, erməniləri Osmanlı Türkiyəsinə qarşı təşkilatlanmağa, silahlanmağa, terror və qətlamlar törətməyə təşviq ediblər.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, saxta “erməni soyqırımı” iddialarının 100 illiyi ərəfəsində, yeni 2015-ci il martın 12-də Avropa Parlamenti “Dünyada insan haqları və demokratiya” adlı

Yaxud, Amerikasayağı “dəyərlər” rəzaləti!

Qədim dövrlərdə (B.e.ə. 356-cı ildə) Efes şəhərində Herostratus adlı bir zırlama Artemidə məbədinə yandırır və sonra etiraf edir ki, məbədi ona görə yandırır ki, gələcək nəsillər onu heç olmasa bu hərəkətinə görə xatırlasın. Və məhz bundan sonra gündəmə “Herostrat şöhrəti” ifadəsi daxil olur- yeni özünün şöhrəti naminə utancverici bir əməl ataraq tarixə düşməkdir.

Görünür ABŞ-in yeni prezidenti, ya yaşı ilə bağlı, ya da sağlamlığından narahat olaraq, ya da sadəcə eyforiyasına qapılaraq fikirləşib ki, hakimiyyətdə çox qala bilməyəcək və o səbəbdən də ona əsl “Herostrat şöhrəti” gətirəcək bir biabırçı addım atmaq gerəkdir. Bu baxımdan da, heç vaxt baş verməyən, heç bir tarixi və ya hüquqi əsası olmayan hadisəni rəsmən bəyan etdi. Əlbəttə ki, bu rəzalətə dair hələ çox fikirlər deyiləcəkdir və çox rəylər yazılacaqdır, amma bu gündən sonra Bayden həttə qərarını geri belə götürərsə, o sözügedən əməlinə görə həttə Herostratı belə kölgədə qoydu. Həttə belə desək, çox yəqin ki, artıq bu gündən etibarən tarixçilər bu məşhur ifadəni dəyişib edəcəklər “Bayden şöhrəti”. Yazıq Herostrat isə artıq gərunda çevrilir...

Beləliklə, saxta, heç bir halda qəbul oluna bilməyəcək hadisəyə “soyqırımı” adını verən Co Bayden həm də onu isbatladı ki, rəhbərlik etdiyi ölkəsi - ABŞ heç də humanizm və demokratik Amerika dəyərlərinə sadıq deyil, əksinə, dünyanı qütblərə ayıraraq, yalnız çoxsəndartlı, ədalətsiz dəyərsizliklərə xidmət edir.

Əgər belə olmasa idi...

Əgər belə olmasa idi Bayden daha ağıllı qərar verməklə və gerçək ədalətə söykənərək, ta ötən əsrin əvvəllərindən erməni ultra-millətçilərinin - daşnak və hıncakçılarının Türk dünyasına qarşı başlatdıqları soyqırımı faktlarını genosid olaraq qiymətləndirə, bununla da ABŞ-in həqiqətən də insani dəyərlərə üstünlük verdiyini sərgiləyə bilərdi. Amma etmədi! Çünki bunu etmək üçün sözün əsl mənasında ləyaqətə, mənəviyyətə sahib olmaq lazımdır, yoxdursa, demək ki, bu qərar da özündə heç bir üstün dəyərləri əks etdirmir. Əskinə, Bayden saxta “soyqırımı” tanımaqla bundan sonrakı

ABŞ prezidenti hərəkəti ilə bəşər tarixinə utancverici səhifə yazdırdı

sənəddə Avropa İttifaqına daxil olan 28 ölkəyə qondarma “erməni soyqırımının” tanınması ilə əlaqədar mürciyyət edib. Həmin il aprelin 15-də isə Avropa Parlamenti bunun davamı olaraq 12 maddəlik “erməni soyqırımı” qətnaməsini qəbul etdi. Bununla da Avropa Parlamenti növbəti addımı atmaqla anti-Azərbaycan və anti-türk mövqeyini bir daha ortaya qoydu. Həmin sənədin mahiyyəti ondan ibarət idi ki, Avropa İttifaqına daxil olan ölkələr 24 aprel tarixini “erməni soyqırımı günü” kimi qeyd etsinlər.

Məhz Cozef Baydenin məlum bəyanatı da sözügedən qaranlıq məqsədlərin davamı olaraq qiymətləndirilir. Fakt budur ki, özündə heç bir beynəlxalq hüquq prinsiplərini ehtiva etməyən “genosid” iddiasının doğru olan tərəfi qəsdən atılır bir kənara və açıq-aydın şəkildə gerçək soyqırımı törədənlerin - erməni ultramillətçilərinin, daşnak və hıncak ünsürlərinin cina-yetkar əməlləri gizlədilir, qatillər soyqırımı uğramışlar qismində təqdim olunur. Əlbəttə, bu cür faktların ifşası üçün tarixi arxivlər, sənədlər mövcuddur və əbəs deyil ki, dəfələrlə Türkiyə tərəfinin irəli sürdükləri təkliflərinə baxmayaraq, “soyqırımı” iddiasında olan erməni tərəfi və onların Qərb havadarları həmin təkliflərin həyata keçirilməsinə qarşı çoxsaylı bəhanələr

gətiriblər. Çünki arxivlər açılırsa, əsl həqiqətlərin ortaya çıxacağı, əksinə, 1915-ci il hadisələrində günahkarların kim olduqları öz təsdiqini tapacaq.

Eyni zamanda, istər birinci Qarabağ müharibəsi dövründə, istərsə də Vətən müharibəsində erməni silahlı birləşmələrinin dinc azərbaycanlılara qarşı törətdikləri soyqırımı faktları dünya birliyi tərəfindən nəzərə alınmalı, xüsusilə Xocalı, Başlıbel, Bağanıs Ayrım və s. qətləamların soyqırımı kimi tanınmalı, Gəncə, Bərdə, Mingəçevir şəhərlərinin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən raket atəşlərinə məruz qoyulması faktlarına ədalətli və hüquqi qiymət verilməlidir.

Onu da hesab edirik ki, Baydenin bəyanatı əsasında qondarma “erməni soyqırımı” iddialarının heç bir tarixi, hüquqi əsası yoxdur və Türkiyəyə qarşı siyasi təzyiq vasitəsidir. Ancaq bu vasitənin təzyiq olaraq ölkələrimizə qarşı təsir imkanlarının yox dərəcəsində olduğunu da qeyd etmək yerinə düşərdi.

Hazırda Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarının bu istiqamətdə ictimai-siyasi fəaliyyətləri ilə hər zaman vahid platformadan çıxış etməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Xüsusilə, biz bunun Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü zamanı, xüsusilə sentyabrın 27-dən başlayan hərbi təcavüzünə cavab olaraq cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək üçün genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatları zamanı, xüsusilə 44 günlük Vətən müharibəsinin gətirdiyi günlərdə Azərbaycan və Türkiyənin dövlət başçılarının qətiyyətli və prinsipi-al mövqeyi, eləcə də Azərbaycan və Türk diaspor təşkilatlarının birgə fəaliyyətlərində, həmçinin vahid media platformasından çıxış edərək dünya informasiya məkanına operativ və ob-

ni zamanda regiondakı vəziyyətin gəriləşməsinə xidmət edir. Artıq bu məsələ ilə bağlı həm Türkiyənin, həm də Azərbaycanın rəsmi bəyanatları səslənib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Baydenin açıqlamasını tarixi səhv adlandırır və ölkəsinin daim, hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu vurğulayıb. Habelə, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 48 siyasi partiya Co Baydenin çıxışını pisləyən bəyanat yayıb.

Xarici İşlər Naziri Ceyhun Bayramov isə həmkarı Mövlud Çavuşoğlu ilə telefon bağlantısı qurub. XİN rəhbərimiz bəzi ölkə rəhbərlərinin 1915-ci il hadisələrini siyasiləşdirmək cəhdlərinin qəbul edilməz olduğunu bildirib və ABŞ prezidentinin erməni anım günü ilə bağlı bəyanatının tarixi həqiqətin təhrifi olduğunu vurğulayıb. Daha bir məsələ budur ki, bütün dünyada Xocalıya ədalət kampaniyaları keçirilir, 1992-ci ilə baş verən qanlı qətləmin soyqırımı kimi ta-

yektiv məlumatların çatdırılmasında da şahidi olduq.

Qarabağ məsələsinin hər zaman Türkiyə üçün də eyni dərəcədə ağırlı problem olduğunu bildiren Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycannın sevinci, bizim sevincimizdir, qüruru bizim qürurumuzdur, dərdi, ağrısı, problemi də bizim problemimizdir, Azərbaycan kədərlənərsə, biz də kədərlənərik, Azərbaycan sevinərsə, biz də sevinərik sözlərini diqqətə çatdırmış və ölkəmizin haqlı mübarizəsini qətiyyətlə müdafiə etmişdir.

Eləcə də, ABŞ prezidentinin məlum bəyanatından sonra Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev ilə Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan cənabları arasında telefon danışığının aparılması, danışıq əsnasında dövlət başçılarının Cozef Baydenin qondarma “erməni soyqırımı” ilə əlaqədar verdiyi bəyanatını qınanılması da belə deməyə kifayət qədər zəmin yaradır ki, bənzər qərarların ümumilikdə Türk Dünyasına təzyiq olaraq istifadə edilməsi nəticəsiz qalacaqdır. Belə ki, bu qərarın yanlış olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev onu tarixi səhv adlandırır və Azərbaycanın bu bəyanatı qəbul edilməz hesab etdiyini vurğulayıb. Həmçinin, söhbət zamanı Prezident İlham Əliyev açıqlamanın regionda yaranmaqda olan əməkdaşlıq meyillərinə ciddi zərər vurduğunu bildirib, dövlətimizin başçısı Azərbaycanın hər zaman Türkiyənin yanında olduğunu qeyd edib.

Bütün bunlardan isə belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, hazırda Türk İttifaqı ideyasının gerçəkləşdirilərək tez bir zamanda həyata keçirilməsi zərurəti artıq özünü daha qabarıq şəkildə biruzə edir və ideoloji prinsiplər əsasında təməlli birliyin formalaşdırılması tələbi yaranır. Resurs Analitik İnformasiya Mərkəzi olaraq ABŞ prezidenti Co Baydenin qondarma soyqırımı bəyanatını pisləyir, beynəlxalq aləmi və Türk Dünyasını həqiqətin yanında dayanmağa, əsassız deyil, ədalətli qərarları dəstəkləməyə çağırır.

Resurs Analitik İnformasiya Mərkəzinin Mətbuat Xidməti

Amerikasının etimadını bir qara quruluş etdi, necə ki, ona qədər bir sıra ölkələrin saxta “soyqırımı” tanıdıqları kimi. Lakin bununla Türkiyəyə heç nə olmayacaq, olan məhz Amerikaya olacaq və bu birmənalıdır!

Türkiyə qırmızıdərililə hinduların soyqırımını tanıyacaq!

Yeri gəlmişkən, vaxtilə Türkiyənin prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan xatırlatmışdı ki, bu gün Baydenin rəhbərlik etdiyi ölkə - Amerika kolonizasiyaya çevrilərkən qırmızıdərililə hindulara qarşı amansız soyqırımı aktları həyata keçirmişdi. Ərdoğan vurğulamışdı: “Qırmızıdərililərin tarixi Amerika tarixi üçün rəzalətdir. Bu məsələdə susmaq olmaz, bu barədə danışmaq lazımdır. Biz Qərbin irqçi və koloniyachılıq tarixini aşaraq sübut edəcəyik”.

Bayden “Herostrat şöhrəti”ni necə özününküləşdirdi?

Türkiyənin Erməni ittiqaqı fondları bu qərara qarşıdır!

O da əbəs deyil ki, həttə ermənilərin içində ələ sağlam düşüncəyə malik insanlar var ki, onlar bu böyük yalana qarşı susmurlar, Türkiyəyə və Türk dünyasına qarşı sürülən saxta ittihamlara qarşı sözlərini deyirlər. Onlardan biri də Türkiyənin Erməni ittiqaqı fondlarının sədri Bedros Şirinoğludur. O da zamanında - 2015-ci ildə ABŞ-ı və Avropa İttifaqını, həmçinin bir sıra ölkələri 1915-ci il hadisələrinə siyasi motivə xarakterində yanaşdıqlarını bildirib. Onun sözlərinə görə, Türkiyənin erməni icması bu kimi məsələləri dəstəkləmir və 100 il əvvəl iki xalq arasında olanları “soyqırımı” kimi təqdim edən ölkələrin bu məsələyə öz siyasi məqsədləri üçün müdaxilə etdikərini deyib. Baydenin açıqlamasından sonra Bedros Şirinoğlu və sədri olduğu fond bu dəfə də həmin məsələyə qarşı etirazm etdikərini bəyan ediblər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Baydenin açıqlamasını tarixi səhv adlandırır

Baydenin əsassız iddianı dəstəkləməsi ey-

ninməsi tələb olunur və həqiqəti dərk edən bir sıra ölkələr bu olayı soyqırımı olaraq tanıyıblar. Həmçinin, birinci Qarabağ müharibəsində erməni terrorçuları tərəfindən törədilən digər soyqırımı faktları da bütün sübut və dəlilləri ilə ortadaykən, nəyə görə Bayden bu həqiqətləri görməzden gəlir? Bellidir, çünki o yalan danışmağı, yalanları, uydurmaları “gerçək” kimi göstərməklə prezidentlik müddətini uzatmağı düşünür, amma unudur ki, o böyül səhvə yol verib və həmin səhvlərin nəticələrini bütün çılpalığı ilə dəyərsiz amerikasayağı demokratiyasının qarşısına qoya bilər.

Bayden “genosid” sözünü işlətdi, amma...

O, bu vasitə ilə ermənilərə sözün əsl mənasında kələk gəldi. Yəni “vədimin üstündə dayandım” dedi. Amerika, yaxud digər ölkə prezidentlərinin şəxs olaraq bu ifadəni işlətmələri heç bir hüquqi şərt daşımır. Ancaq Bayden bu ifadəni işlətməklə Türkiyə kimi müttəfiqinin etimadını itirmiş oldu. Türkiyənin NATO çərçivəsində Amerikaya verdiyi dəstəyi əsaslı şəkildə

azalacaq, həttə Ankara bu qurumu tərk edərək, Turan Birliyinin təsis ideyasını sürətləndirəcək və nəticədə ABŞ-in Yaxın Şərq siyasəti kökündən axsayacaq.

Digər tərəfdən, Türkiyə uzun illər ABŞ-in strateji müttəfiqi olduğuna görə münasibətlərini pozduğu region ölkələri ilə siyasətinə yenidən baxacaq, düzəlişlər edəcək. Ankara regionda daha müstəqil hərbi-iqtisadi və diplomatik siyasət həyata keçirəcək. İncirlik, Kürəcik kimi hərbi bazalarının fəaliyyətinə əsaslı məhdudiyyətlər qoyulacaq - ta ki, bağlanması tələbinə qədər, özü də oradakı hərbi silah-sursatların, texnikaların, avadanlıqların saxlanması şərti ilə!

Saxta soyqırımı iddialarının ifşa olunması məsələsində Ankaranın arxiv sənədlərini açmasına hüquqi şərait yaranacaq. Çünki günahsızlıq prezumpsiyasını tətbiq etmək ixtiyarına sahibdir. Bunun üçün isə beynəlxalq məhkəmənin (Haaqa) qərar verməsi mümkünlüyü görünür. Saxta soyqırımı iddiaları hüquq çərçivəsində saxtakarlı qismində sübuta yetirildikdə və beynəlxalq məhkəmə bununla bağlı qərar verərsə, “erməni genosidini” tanıyan ölkələr və parlamentlər Türkiyəyə mənəvi təzminat ödəməli olacaqlar. Və ən əsası, Ermənistan bununla özünü əbədi olaraq regional təcridə saldı və bundan sonra ərazi iddialarını ortaya atanda daha sərt cavablar altında əziləcək. Yəni Ermənistan bu məsələdə uduzdu və zətan heç nə əldə edə bilmədi. Üstəlik, özü ilə bərabər, ona qahmar çıxan tərəfləri də çətin duruma doğru sürükləmiş oldu.

Ancaq xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, bütün baş verənlərə rəğmən, Türkiyə prezidenti Ərdoğan regionda sülhün-sabitliyin qorunması, iqtisadi inkişafın əldə olunması naminə bir daha Ermənistanla münasibətlərin normalaşdırılmasının tərəfdarı olduğunu bəyan etdi - baxın, Baydenin dəyərsiz bir açıqlamasından sonra! Budur gerçək humanizm və insanpərvərlik dəyərlərinə xidmət etmək. Yaxşı olardı ki, Co Bayden “Herostrat şöhrəti”ni özünüküləşdirərək, bu dəfə Herostratdan da betər “şöhrətə” sahib olmaq iddiası yerinə, Ərdoğanın siyasətindən və bəşəri baxışından yararlanaraq əsl prezident kimi davrbarardı. Amma davranmadı və bundan sonrakı uğursuzluqlarını da yalnız öz ayağına yazmalı olacaq...

Rövşən RƏSULOY

“Gözlərə işıq verən zərif insan ömrü” - Zərifə xanım Əliyeva 98

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Mərkəzi Elmi Kitabxanasında (MEK) görkəmli oftalmoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın anadan olmasının 98-ci ildönümü münasibətilə “Gözlərə işıq verən zərif insan ömrü” mövzusunda tədbir keçirilib.

AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəindən SİA-ya daxil olan məlumata görə, tədbiri giriş sözü ilə açan Mərkəzi Elmi Kitabxananın direktoru, professor Məmməd Əliyev oftalmologiya sahəsində görkəmli alim, ictimai xadim, tibb elmləri doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi, AMEA-nın həqiqi üzvü Zərifə Əliyevanın Azərbaycan üçün gördüyü misilsiz xidmətlərdən danışdı. Görkəmli alimin zəngin elmi irsinin bu gün də aktual olduğunu vurğulayan direktor, Zərifə xanım Əliyevanın elmi-pedoqoji-ictimai fəaliyyətinin həkimlərin yeni nəslinin yetişməsinə, Azərbaycanda oftalmologiya elminin inkişafına güclü təsir göstərdiyini vurğulayıb. Professor M.Əliyev bildirib ki, MEK-in fondlarında qorunan, Zərifə Əliyevanın zəngin elmi irsini özündə əks etdirən dəyərli kitablar bu sahənin müəssisələrinin, gələcəyin alimlərinin yararlandığı misilsiz təhfidir. “Zərifə xanım Heydər Əliyev kimi dahinin sədaqətli həyat yoldaşı, mənəvi dayağı və əsl dostu idi. O, Azərbaycana cənab İlham Əliyev kimi Pre-

zident bəxş edən bir ana olaraq hər zaman tarixdə qalacaq”- deyər professor Məmməd Əliyev bildirib.

Tədbirdə çıxış edən AEMA-nın vitese-prezidenti, akademik İradə Hüseynova elmi əsərləri ilə Azərbaycan oftalmologiya elmini inkişaf etdirən akademik Zərifə Əliyevanın əvəzsiz xidmətlərini xüsusi qeyd edib. O, alimin traxoma xəstəliyinə qarşı mübarizə aparmasından, oftalmologiyanın aktual istiqamətlərindəki tədqiqatlarından da bəhs edib. Qeyd olunub ki, 1981-ci ildə oftalmologiyanın inkişafına verdiyi böyük töhfəyə - görmə orqanının peşə patologiyası sahəsində apardığı elmi tədqiqatlara görə professor Z.Ə.Əliyeva ən yüksək mükafata - SSRİ Tibb Elmləri Akademiyasının akademiki M.İ. Averbax adına mükafatına layiq görülən ilk qadın olub.

Millət vəkili Aydın Mirzəzadə akademik Zərifə xanım Əliyevanın XX əsr Azərbaycan tibb elminin inkişafındakı müstəsna rolundan danışdı. A.Mirzəzadə akademik Zərifə Əliyevanın Azərbaycanın tibb elminin inki-

şafında, ictimai həyatında mühüm rol oynadığını bildirib.

AMEA Azad Həmkarlar İttifaqının sədri, professor Həbib Qurbanov akademik Zərifə Əliyevanı gözəl ana, vəfalı ömür-gün yoldaşı, intellektual keyfiyyətləri özündə birləşdirən ziyalı, fitri istedadla malik novator alim kimi xarakterizə edib. AMEA Qadınlar Şurasının sədri, professor Rəna Mirzəzadə AMEA-nın akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsini hər zaman uca tutduğunu qeyd edib. R.Mirzəzadə Qarabağın azad edilməsilə Zərifə xanım Əliyevanın ruhunun da şad olduğunu söyləyib.

Tədbirdə MEK tərəfindən hazırlanan akademik Zərifə Əliyevaya həsr olunan “Gözlərə işıq verən zərif insan ömrü” adlı video nümayiş olunub.

Azərbaycan Respublikasının əməkdar artistləri Nərgiz Əliyeva və İlham Nəzərovun ifasında sözləri Fikrət Qocaya, musiqisi Sevil Əliyevaya aid olan “Ana” mahnısı səsləndirilib. Sonda MEK-in fondlarında görkəmli oftalmoloq Zərifə xanım Əliyevaya həsr olunmuş, həmçinin akademik yazdığı elmi əsərlərdən ibarət sərgiyə baxış keçirilib.

Rövşən RƏSULOV

Müasir infrastrukturun qurulması Bakının simasını daha da gözəlləşdirir

Bu gün ölkəmizin hər bir yerində abadlıq-quruculuq işləri geniş vüsət alıb. Dinamik inkişaf, infrastrukturun yeniləndirilməsi, geniş vüsət almış tikinti-quruculuq və abadlıq işləri regionlarla yanaşı, paytaxt Bakıda da uğurla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və göstərişlərinə uyğun olaraq, Bakıda həyata keçirilən abadlıq-quruculuq işlərinin miqyası da genişləniib. Bu işlər paytaxt sakinlərinin istirahəti üçün ən müasir parkların və yeni-yeni yaşıllıq zolaqlarının salınması, paytaxtın qədim tarixi memarlıq nümunələrinin bərpası, müasir binaların tikilib istifadəyə verilməsi ilə diqqəti cəlb edir. Görülən işlər Bakını dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevirib. Yeni park, istirahət məkanı və guşələrinin yaradılması, əhaliyə xidmət göstərən müasir infrastrukturun qurulması Bakının simasının daha da gözəlləşməsi baxımından mühüm rol oynayır. Bu günlərdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin “Bakı şəhərinin Xətai rayonu ərazisində yerləşən Nizami adına mədəniyyət və istirahət parkında abadlıq işlərinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar tədbirlər haqqında” Sərəncamı görülmüş işlərin davamıdır. Sərəncama əsasən, 2021-ci il “Nizami Gəncəvi İli” çərçivəsində Azərbay-

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Nizami adına mədəniyyət və istirahət parkında abadlıq işlərinin həyata keçirilməsi üçün dövlət büdcəsindən 5,0 (beş) milyon manat ayrılıb

canın dahi şairinin həyat və yarıdıcılığına hörmət rəmzi olaraq, Bakı şəhərinin Xətai rayonu ərazisində yerləşən Nizami adına mədəniyyət və istirahət parkında abadlıq işlərinin həyata keçirilməsi məqsədilə 2021-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə ilkin olaraq 5,0 (beş) milyon manat ayrılıb. Son illərdə Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən, Bakı şəhərində abadlaşdırma işlərinə başlanılıb. Belə ki, şəhərimizdəki Təzəpir Məscidinin qarşısındakı yeni ba-

ğın və Füzuli küçəsi boyunca salınan Mərkəzi Parkın istifadəyə verilməsi Prezident İlham Əliyevin birbaşa göstərişinə uyğun olaraq baş tutdu. “Sovetski” adlanan ərazidə abadlıq və yenidənqurma işləri aparıldı və ərazi orijinal layihə əsasında yüksək səviyyədə abadlaşdırılaraq, burada müasir tələblərə uyğun yeni istirahət parkı salındı. Görülən işlər çərçivəsində parkın ərazisində, ümumilikdə, 9 fəvvarə tikilib. İstirahət parkında müasir işıqlandırma sistemi və infrastrukturun bir mərkəzdən idarə olunması üçün təhlükəsizlik kameraları quraşdırılıb. Burada 2100-

den çox 19 növ ağac və 137 mindən artıq gül və kol bitkiləri əkilib.

Paytaxt Bakı inkişafının yeni dövrünü yaşayır və şəhərimizin gözəlliyinə yeni gözəlliklər qatılır. Yeni salınan parklar Bakının simasının daha da gözəlləşməsi baxımından, mühüm rol oynayır. Prezident İlham Əliyev bildirdiyi kimi, parklar şəhərimizin hər bir yerində salınır, o cümlədən, qəsəbələrdə: “Hesab edirəm ki, Bakı parkların sayına görə dünyada lider şəhərlərdən biridir”. Bakıdakı Dənizkənarı Milli Park Bakı şəhərinin ən maraqlı və spesifik təbii şəraitə malik yerlərindəndir. Bu gün Milli Parkımız ərazisinin böyüklüyünə görə, Parisdə Sena çayı sahilindəki parkdan sonra Avropada ikinci yerdədir. Paytaxt sakinlərinin istirahəti üçün ən müasir parkların və yeni-yeni yaşıllıq zolaqlarının salınması davam edir. Yeni salınan parklar Bakının simasının daha da gözəlləşməsi baxımından mühüm rol oynayır. Bakının Suraxanı rayonu Qaraçuxur qəsəbəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan “Neftçilər” parkında yenidənqurma işləri aparılıb. Bakının digər qəsəbələrində də - Bibiheybət, Novxanı, Əmircan, Ramana qəsəbələrində də bu proses davam edir. Artıq dövlət başçısının tapşırıqına əsasən, Pırşağıda da abadlıq-qurucu-

“Ermənistanın “yoxa çıxmış kilsə” ilə bağlı ittihamları qəbul edilməzdir”

*Alman portalı
Ermənistanın saxta
iddialarından yazır*

“Nex24.news” portalında Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) sədri Mübariz Qurbanlının müəllifliyi ilə “Azərbaycan: Ermənistanın “yoxa çıxmış kilsə” ilə bağlı ittihamları qəbul edilməzdir” başlıqlı məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müəllif məqalədə Azərbaycanın dini azlıqların hüquqlarına hörmətlə yanaşmasına və onların dini abidələrini qorumasına, habelə bu sahədə mövcud beynəlxalq hüquqi öhdəliklərə riayət etməsinə baxmayaraq, Ermənistan və havadarları tərəfindən saxta məlumatlar tirajlanmaqla ölkəmizə qarşı qarayaxma kampaniyasının davam etdirilməsindən yazır. Qeyd olunur ki, “BBC News” bu il martın 25-də Azərbaycanın Cəbrayıl şəhərində “Erməni kilsəsinin yoxa çıxması” mövzusunda xəbər yayıb. Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin, eləcə də UNESCO üzrə Ermənistan Milli Komissiyasının Azərbaycan tərəfindən hər hansı “mədəniyyət cinayətinin” törədilməsi barədə iddiaları qəbul edilməzdir. Cəbrayıl rayonunda kilsənin “yoxa çıxması” ilə bağlı iddiağa əksə tərkibdə kontekstinə yanaşıaraq nəticə çıxarılmalıdır. İddianın saxta olduğunu faktlarla sübuta yetirən müəllif diqqətə çatdırır ki, sözügedən “ibadətqah” Ermənistanın 30 ilə yaxın dövr ərzində Azərbaycanın suveren ərazisini işğal altında saxladığı dövrdə - beş il əvvəl azərbaycanlılara məxsus abidələrin dağıntıları üzərində, qeyri-qanuni olaraq tikilib. Hətta o vaxt ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri də Cəbrayıldakı “ibadətqah”ın hərbi birləşmənin bir hissəsi kimi erməni əsgərləri üçün inşa edildiyini bildirib və Azərbaycan buna dövlət səviyyəsində etiraz edib. Bu baxımdan heç bir vəchlə 5 il əvvəl işğalçı tərəfindən şəxsi məqsədlər üçün qanunsuz inşa edilmiş bir tikili tarixi-mədəni abidə hesab oluna bilməz.

luq işlərinə başlanılıb. Qəsəbədə abadlıq işləri həm mövcud binalar üzərində, həm də açıq məkanlarda aparılacaq. Mərkəzi hissədə məscidin qarşısında Şərq bağçılıq ənənələrinə uyğun parkın salınması nəzərdə tutulur. Ənənəvi “Çarbağ” prinsipi ilə salınacaq parkın mərkəzində su hövzəsi yerləşdirilib və ondan dörd istiqamətdə yollar ayrılır. Həyata keçirilən tədbirlərin əsas məqsədi insanların daha yaxşı şəraitdə yaşaması, özləri ni daha rahat hiss etmələridir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyası ilə Azərbaycanın müstəqilliyini qorudu

Müasir Azərbaycan tarixinin böyük bir hissəsi, önəmli bir mərhələsi Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı və titanik fəaliyyəti ilə bağlıdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana 34 illik rəhbərlik dövrü Azərbaycan tarixinin ən mühüm inkişaf mərhələsi olmuşdur.

Azərbaycanın bugünkü uğurları Heydər Əliyev strategiyasının təntənəsidir. Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının rəhbərliyi ilə Şanlı Azərbaycan Ordusu işğal altında olan torpaqlarımızı işğaldan azad edərək Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ən böyük arzusunu yerinə yetirdi. Azərbaycan bu gün dünyanın ən sürətlə, hərtərəfli inkişaf edən dövlətlərindən birinə çevrilmişdir.

Bu gün ölkəmizdə davam edən geniş miqyaslı quruculuq işləri Heydər Əliyev zəkasının bəhrəsidir. Azərbaycan tarixinə xilaskar və qurucu lider kimi daxil olmuş Ulu Öndər xalqımızın taleyində, siyasi-ictimai və mədəni həyatında böyük xidmətlər görmüşdür. Heydər Əliyev xalqını böyük məhəbbətlə sevmiş, xalq da onun sevgisini daim uca tutmuşdur. Məhz xalqına bu məhəbbət dünya şöhrətli siyasi xadimi yenidən öz ana vətəni Azərbaycana ikinci dəfə ölkə

Rauf Əliyev,
Milli Məclisin deputatı

rəhbərliyinə qaytarmışdı. 1993-cü ilin keşməkeşli iyun günlərində xalqın təkidli tələbi və xahişi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan böyük dövlət adamı Heydər Əliyev respublikamızda ictimai-siyasi sabitliyi təmin etdi, vətəndaş qarşıdurmasını aradan qaldırdı, ölkənin parçalanmaq təhlükəsindən xilas etməklə, milli qurtuluşu təmin etdi. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin respublikamızda tüğyan edən ictimai-siyasi böhran zamanı ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdaraq xilaskarlıq missiyasını yerinə yetirməsi xalqımız tərəfindən dövlətimizin, Azərbaycanın qurtuluşu kimi qeyd olunur. Vətəninə, xalqını sevən həmin çətin ağır günlərin dəhşətlərini yaşayan, hadisələri öz gözləri ilə görən insanlar üçün 15 iyun əsl qurtuluş tarixi, Azərbaycan xalqının mübarizəsinin tarixində ən mühüm hadisədir.

Milli Məclisin 27 iyun 1997-ci il tarixli qərarı ilə 15 iyun günü Azərbaycan xalqının Milli Qurtuluş Günü elan edilmişdir. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər

Əliyev xilaskarlıq missiyası ilə ölkəmizin müstəqilliyini qorudu, respublikada tüğyan edən ictimai-siyasi böhranı aradan qaldırdı və inkişafın təməlini qoydu. Xalqın təkidi və tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev iyunun 15-də Azərbaycan Ali Sovetinin sədri seçildi. Milli Məclisin həmin gün keçirilən iclasında Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcək inkişaf strategiyasını elan etdi və sonrakı illərdə bu strategiyayı həyata keçirdi. 1993-cü ilin oktyabr ayının 10-da keçirilmiş prezident seçkisində Heydər Əliyev böyük səs çoxluğu ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir və son nəfəsinə qədər öz xalqına sədaqətlə xidmət etmişdir. Bütün çətinliklərə, maneələrə baxmayaraq ən qısa müddətdə ölkədə ictimai-siyasi sabitlik bərpa olundu. Ümummilli liderin şəxsiyyəti, onun özünəməxsus siyasi idarəetmə qabiliyyəti, qətiyyəti, uzaqgörənliyi böhrana son qoydu, xalqımız Azərbaycan və azərbaycançılıq ideyaları ətrafında birləşdi.

Ümummilli Liderin müdrikliyi və qətiyyəti sayəsində Azərbaycanda vətəndaş qarşıdurmasına son qoyuldu, ölkəmiz kaostan, siyasi çəkişmələrdən, siyasi-iqtisadi böhrandan xilas oldu. Azərbaycan müstəqil, demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət kimi inkişaf etməyə başladı. Respublikamızın qarşısında duran problemlər mərhələlərlə həll olundu, əminamənlik, siyasi sabitlik yaranı. İctimai-siyasi, sosial-iqtisadi, elmi və mədəni həyatımızda əsaslı dönüş başlandı, xalqımızın bütövlüyü, həmrəyliyi, milli birliyi təmin edildi, Azərbaycan dünya birliyinə in-

teqrasiyaya başladı. Böyük şəxsiyyətin Azərbaycan xalqı qarşısındakı tarixi xidmətlərindən biri də müasir Azərbaycan Ordusunun qurucusu olmasıdır. Müstəqilliyimizin və ərazi bütövlüyümüzün etibarlı qərantı olan bugünkü güclü Azərbaycan Ordusu xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin şah əsərlərindən biridir. Milli ordu quruculuğu sahəsində Heydər Əliyev irsinin əvəzsiz dəyəri ondadır ki, bu dəyər başlanğıcını hələ Sovetlər dönməmindən götürürdü.

Müstəqil olmadığı zaman Azərbaycanın qəhrəmanlıq ənənələrinin davam etdirilmə-

ləyib hazırladığı və mərhələ-mərhələ həyata keçirdiyi neft strategiyası Azərbaycan dövlətinin gələcəyi üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb etmişdir.

1994-cü ilin sentyabr ayının 20-də Bakıda Azərbaycan və dünyanın 8 müxtəlif ölkələrini təmsil edən 13 məşhur neft şirkəti arasında "Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" və Günəşli yataqlarının dərinliklərində yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi və hasil olunan neftin pay şəklində bölüşdürülməsi" haqqında saziş-tarixə "Əsrin müqaviləsi" adı ilə düşmüş sənəd imzalanmışdır. Müqavilənin bağlanması Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev misilsiz rol oynamışdır. Xalqın iradəsi, çağırışı və təkidi ilə 1993-cü ildə Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycanın siyasi və iqtisadi həyatında tələyüklü dəyişikliklərin başlanğıcını qoydu. Azərbaycanı labüd fəlakətdən xilas edən dahi rəhbər Heydər Əliyev Azərbaycanı siyasi böhrandan çıxarmaqla yanaşı iqtisadi böhrandan da çıxarılması üçün öz ideyalarını həyata keçirməyə başladı. Bu müqavilənin bağlanması ilə müstəqil dövlətimizin neft strategiyası və doktrinasının əsası qoyuldu. Bu qlobal layihə Azərbaycanın suveren dövlət kimi öz təbii sərvətlərinə sahib çıxmaq, milli mənafeyini, iqtisadi və strateji maraqlarını müdafiə etmək əzmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi, dövlət müstəqilliyimizin mühüm təminatına çevrildi.

20 sentyabr günü eyni zamanda ulu öndər Heydər Əliyevin Fərmanı ilə 2001-ci ildən Azərbaycanda Neftçilər günü kimi qeyd olunur. Müqavilənin hazırlanmasının ilk günlərindən o vaxtlar ARDNŞ-in birinci vitse-prezidenti, Milli Məclisin üzvü İlham Əliyev danışıqlar prosesinə cəlb olundu, yeni neft strategiyasının hazırlanmasının və uğurla həyata keçirilməsinin ən fəal iştirakçılarından oldu. Cənab İlham Əliyevin bütün fəaliyyətinin mərkəzində özünün yığcam şəkilə ifadə etdiyi belə bir möhkəm ideya durur: "Bizim məqsədimiz təkəcə neft etmək, bundan vəsait etməkdən ibarət deyildir. Bizim məqsədimiz neftdən gələn bütün mənfəətin həm siyasi, həm iqtisadi, həm də başqa mənfəətləri Azərbaycan xalqının gələcək mənafeyinə, rifahına yönəltməkdən ibarətdir".

"Əsrin müqaviləsi" nin həyata keçirilməsinə başlanan vaxtdan Azərbaycan iqtisadiyyatının bütün sahələrində dönüş yaranı və nəhəng layihələrin həyata keçirilməsinə başlandı. Birinci növbədə 1995-ci ildə ilkin neft hasilatı çərçivəsində Çıraq-1 özlülü dünya standartlarına uyğun olaraq bərpa edildi. 1997-ci ildə Çıraq yatağından neft hasilatına başlandı. 1997-ci ildəsiməli istiqamətində Bakı-Novorossiysk neft kəməri bərpa və inşa edildi. 1999-cu ildə qərb istiqamətində Bakı-Supsa neft boru kəməri istifadəyə verildi. 2006-cı ilin iyulun 13-də Türkiyənin Ceyhan şəhərindən XX əsrin ən böyük enerji layihələrindən biri olan Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təntənəli açılış mərasimi keçirilmişdi. Bu kəmərin texniki-iqtisadi əhəmiyyətindən başqa, onun siyasi rolu da böyükdür. Belə ki, bu neft kəməri dünya dövlətləri ilə Azərbaycanın yeni münasibətlərinin, dünya xalqları ilə Azərbaycan xalqının əlaqələrinin genişləndirilməsinə təkan vermiş, Azərbaycanın xarici siyasətinin güclənməsinə və inkişaf etməsinə şərait yaratmışdır.

Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyası ilə Azərbaycanın müstəqilliyini qorudu

Daha sonra Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri istifadəyə verildi. Neft və qazdan əldə olunan gəlirlərin bir hissəsi nəqliyyat sektoruna yönəlmişdir. Bu da Azərbaycanın bu bölgədə, Avrasiya məkanında çox strateji nəqliyyat mərkəzinə çevirilməsinə şərait yaratdı. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılması, Ələt Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının yaradılması əldə olunan uğurlardandır. “Əsrin müqaviləsi” Azərbaycana aşağıda göstərilənləri əldə etməyə imkan yaradı: 1994-cü ildə bağlanmış müqavilə ölkədə sabitliyi təmin etdi, Azərbaycanın hərtərəfli və sürətlə inkişaf etməsi üçün zəmin yaratdı. Müqavilə uzunmüddətli yatırımlar tələb etdiyi üçün xarici şirkətlər və onların təmsil etdiyi dövlətlər stabil investisiya mühitinin qorunmasında maraqlı idilər. Bütün aparıcı beynəlxalq sərmədarların layihələrə daxil edilməsi Azərbaycanın dünyanın böyük güclərinin geosiyasi maraqlarını balanslaşdıran xarici siyasət məqsədlərinə xidmət edirdi. Bu müqavilə yenidən Azərbaycanı dünyanın neft xəritəsinə yerləşdirdi. Müqavilə maliyyə baxımından da Azərbaycan üçün sərfəlidir. Müqavilə Azərbaycanın global neft bazarına çıxmasına şərait yaratdı və dövlət büdcəsi üçün böyük həcmdə gəlir mənbəyi yaratdı. Müqavilənin şərtləri imkan verir ki, Azərbaycan bu layihədə iştirak edən xarici şirkətlərdən daha çox gəlir əldə etsin. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən xarici şirkətlər yerli kadrlara neft mühəndisliyi sahəsində son dərəcə yeni, təkmil, qabaqcıl biliklər və təcrübə verdi. “Əsrin müqaviləsi” ilə müstəqilliyini bir daha sübut edən Azərbaycan öz sərvətlərinə tam sahib olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

“Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış edərkən ulu öndər Heydər Əliyev demişdi: “Biz belə bir addım atmaqla Azərbaycanın dünya üçün, dünya iqtisadiyyatı üçün açıq ölkə olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdir-

dik. Biz bu müqaviləni imzalamaqla Azərbaycan Respublikasının suveren hüquqlarının bərqərar olduğunu, Azərbaycanın tam müstəqil olduğunu, xalqımızın öz sərvətinə sahib olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdik. Biz bu müqaviləni imzalamaqla Azərbaycan Respublikası ilə dünyanın inkişaf etmiş ölkələri, onların ən böyük şirkətləri arasında əlaqələr yaratdıq. Biz bu müqaviləni imzalamaqla xarici ölkələrin Azərbaycana investisiya qoyması üçün böyük yol açdıq”.

Bu müqavilə sonradan dünyanın 19 ölkəsinin 41 neft şirkəti ilə 30-dək saziş imza-

lanmasına yol açdı. “Əsrin müqaviləsi” həm karbohidrogen ehtiyatlarının miqdarına həm də qoyulan sərmayələrin həcmi görə dünyada bağlanan ən iri sazişlər siyahısına daxildir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən təməli ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş neft strategiyası uğurla inkişaf etdirilir. 2003-cü ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildikdən sonra cənab İlham Əliyev bu sahəyə xüsusi diqqət ayırmış və bu sahənin inkişafına dair müvafiq Fərman və Sərəncamlar imzalamışdır.

2017-ci ilin sentyabr ayında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” yatağının dərinlikdə yerləşən hissəsində birgə işlənməsi və neft hasilatının pay bölgüsü haqqında sazişə düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş Sazişin imzalanma mərasimi keçirilmişdir. “Əsrin müqaviləsi”nin müddəti 2050-ci ilə kimi uzadılmışdır. Bu çox böyük əhəmiyyətə malik bir hadisədir. Azərbaycanın gələcək inkişafı üçün, maliyyə imkanlarının genişlənməsi nöqtəy-nəzərindən bu Sazişin çox böyük əhəmiyyəti vardır. Müqavilənin müddətinin uzadılması onu göstərir ki, xarici dövlətlər və şirkətlər Azərbaycanı ciddi və etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edirlər.

Bu bir daha sübut edir ki, Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitlik hökm sürür. 29 may 2018-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə daha bir mühüm layihənin - “Cənub Qaz

Azərbaycanın da daxil olduğu Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək məkanın formalaşmasıdır. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolunun artması ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunu artırır, ölkəmizə olan iqtisadi və siyasi marağı daha da gücləndirir.

Bu layihələrin həyata keçirilməsi onu göstərir ki, Azərbaycan qarşısına qoyduğu bütün hədəflərə çatır və bu layihələrin reallaşması ölkəmizdə neft-qaz sənayesinin yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyduğunu göstərir. Ulu Öndərin layiqli siyasi varisi Cənab İlham Əliyev 2003-cü ildə xalqın böyük əksəriyyətinin dəstəyini qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçildiyi vaxtdan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müyyənləşdirdiyi siyasi kursu uğurla davam etdirərək ölkəmizi daha yüksək inkişaf mərhələsinə çıxartmışdır. Heydər Əliyev siyasi kursunu layiqincə davam etdirməklə yanaşı, həm də dövlət idarəçiliyində yeni məktəbin yaradıcısı olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi və həyata keçirdiyi hərtərəfli düşünlümsü daxili və xarici siyasət Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini daha da möhkəmləndirir.

2020-ci ilin son günü çox əlamətdar bir hadisə baş verdi - Azərbaycan qazı Avropaya çatdı. Bu, “Cənub qaz dəhlizi”nin sonuncu hissəsi olan TAP-ın (TransAdriatik Qaz Boru Kəməri) işə düşməsi nəticəsində həyata keçdi. TAP-ın istismara verilməsi ilə

“Dəhlizi”nin açılış mərasimi keçirilmişdir. Bu ölkəmizin tarixində çox mühüm bir tarixi gündür. “Əsrin müqaviləsi” Azərbaycanın XX əsrdə imzaladığı böyük bir müqavilədirsə, “Cənub Qaz Dəhlizi” XXI əsrin nəhəng razılaşmalarından biridir. Bu layihə yeni qaz mənbələrini əmin etməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edərək çoxşaxəli enerji marşrutları sisteminin yaradılmasına şərait yaradır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənabları tərəfindən həyata keçirilən bu siyasətin əsas uğuru

“Cənub qaz dəhlizi” tam fəaliyyətə başladı. Tarixdə ilk dəfə olaraq Azərbaycan qazı Avropaya birbaşa nəql edildi. Bu hadisənin Azərbaycanın tarixində xüsusi yeri və əhəmiyyəti var. Bu layihə müsir dövrdə təbi qaza tələbatın artdığı şəraitdə yeni qaz mənbələrini təmin etməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edərək çoxşaxəli enerji marşrutları sisteminin yaradılmasına şərait yaradır.

Ardı Səh. 10

Heydər Əliyev xilaskarlıq missiyası ilə Azərbaycanın müstəqilliyini qorudu

Əvvəli Səh. 9

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən həyata keçirilən bu siyasətin əsas uğuru Azərbaycanın da daxil olduğu Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edəcək məkanın formalaşmasıdır. Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolunun artması ölkəmizə olan iqtisadi və siyasi marağı daha da gücləndirib. "Cənub qaz dəhlizi"ndə yeddi ölkə iştirak edir: Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Bolqarıstan, Yunanıstan, Albaniya, İtaliya. Üç Balkan ölkəsi - Bosniya və Herseqovina, Xorvatiya və Monteneqro layihəyə qoşulmaq niyyətindədirlər. Layihənin həyata keçirilməsində Türkiyəni, Gürcüstanı, Böyük Britaniyanı, Rusiyanı, Fransanı və digər ölkələri təmsil edən 12-ə qədər məşhur şirkətlər iştirak edir. Bu layihə geniş beynəlxalq əməkdaşlığı reallaşdıran bir layihədir. Azərbaycan belə genişmiqyaslı iqtisadi və siyasi əməkdaşlığı tələb edən layihəni həyata keçirməklə beynəlxalq aləmdə nüfuzunun daha da artmasını təmin etdi.

2003-cü ildən sonrakı dövrü böyük yolun davamı kimi dəyərləndirən cənab İlham Əliyev 2003-cü ildə xalqın böyük əksəriyyətinin dəstəyini qazanaraq Prezident seçildiyi vaxtdan Heydər Əliyev siyasətini layiqincə yaşatmaqla yanaşı, həyata keçirdiyi düşünülmüş və balanslaşdırılmış siyasi kursu ilə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini daha da möhkəmləndirir. Heydər Əliyevin siyasi kursunu layiqincə davam etdirən Prezidentimiz İlham Əliyev xalqımızın tarixi keçmişinin, müstəqillik tarixinin öyrənilməsi və gələcək nəsillərə çatdırılması kimi məsələləri daim diqqət mərkəzində saxlayır. Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti sahəsində Ulu Öndərin yeni neft strategiyasının uğurla reallaşması və inkişaf etdirilməsi, yeni sosial-iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsi, regionda, eləcə də dünyada cərəyan edən proseslərə dövlət başçısının müdrik siyasi baxışları Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsinə və dövlətçiliyimizin daha da qüdrətlənməsinə xidmət edir.

Hazırda bütün dünyanı əhatə edən koronavirus pandemiyasının Azərbaycanda yaratdığı sosial-iqtisadi çətinliklərin aradan qaldırılması üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə işlənib hazırlanmış və həyata keçirilən kompleks tədbirlər göstərir ki, ölkəmiz pandemiya-dan ən az zərərli çıxan ölkələr sırasında olacaq. Bu tədbirlərin həyata keçirilməsi bir daha göstərdi ki, Azərbaycanda aparılan dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı durur. Müstəqil daxili və xarici siyasət yürüdən Azərbaycanın yalnız regionda deyil, beynəlxalq miqyasda söz sahibi olan ölkə kimi tanınması, Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi müdrik çoxşaxəli siyasət, qazanılan bütün uğurlar əminliklə düşünməyə əsas verir ki, dövlət müstəqilliyi bir də heç

vaxt əldən verilməyəcək, əbədi olacaq.

2003-cü ildən başlayaraq cənab Prezident tərəfindən yeni tarixi şərait, realiaqlar müdrikcəsinə qiymətləndirərək müəyyənləşdirilən və həyata keçirilən siyasət nəticəsində Azərbaycan dünyanın hərtərəfli, sürətlə inkişaf edən dövlətlərimdən birinə çevrilmişdir. Ötən illər ərzində cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə Azərbaycan çox böyük uğurlara imza atmışdır. Ölbətdə bu uğurların başında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Şanlı Azərbaycan Ordusunun 44 gün davam edən, işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması uğrunda aparılan Vətən Müharibəsində Ermənistan ordusunun darmadağın edilməsi ilə nəticələnən böyük qələbəsidir. Bu Qələbə bütün dünyada Azərbaycan xalqının, lider-xalq, xalq-iqtidar birliyinin sarsılmaz olduğunu göstərdi.

Bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti özünün ən şanlı dövrünü yaşayır. Azərbaycan tarixdə heç bir vaxt bu qədər güclü olmamışdır. Dünyada baş verən global iqtisadi-maliyyə böhranlarına, hal-hazırda davam edən COVID-19 koronavirus pandemiyasına baxmayaraq, Azərbaycanda əldə olan uğurlar dünyanın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatları tərəfindən qeydə alınmışdır. Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında reytingə görə, Azərbaycan 190 ölkə arasında 28-ci yerdədir. Azərbaycan 10 ən islahatçı ölkə sırasına daxil edilmişdir. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatının bəzi parametrlərinə görə Azərbaycan dünyanın 74 inkişaf etmiş ölkəsi arasında öncül sıra-

lardadır. Əhalinin elektrik təchizatı səviyyəsinə görə dünya miqyasında Azərbaycan ikinci yerdədir. Hökumətin dəyişməyə cavabdehliyi, yeni islahatçı obrazı əmsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Azərbaycan Hökumətin uzunmüddətli strategiyası üzrə 10-cu yerdə, hökumətin siyasi sabitliyi təmin etməsi üzrə 11-ci yerdədir. İnfrastruktur layihələri ilə bağlı göstəricilərdə yüksəkdir. Azərbaycan dəmir yolu xidmətlərinin səmərəliliyi üzrə 11-ci yerdə, hava yolları xidmətlərinin səmərəliliyi üzrə 12-ci yerdə, avtomobil yollarının keyfiyyəti üzrə isə 24-27-ci yerlərdədir. İnküziv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Əliyev cənablarının rəhbərliyi ilə müəyyənləşdirilən və həyata keçirilən hərtərəfli düşünülmüş, balanslaşdırılmış xarici siyasət, 44 gün davam edən Vətən Müharibəsində Şanlı Ordumuzun parlaq qələbəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, ölkədə həyata keçirilən siyasi və iqtisadi islahatlar, sosial-iqtisadi sahədə, eyni zamanda beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində əldə olunan uğurlar nəticəsində, Azərbaycan dünyaya Güneş kimi doğmuşdur. Bir vaxtlar Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdi "Vaxt gələcək Azərbaycan dünyaya Güneş kimi doğacaq" Bu Gün həmin gündür. Azərbaycan dünyaya Güneş kimi doğmuşdur.

Mina xəritələri ilə bağlı Ermənistan qarşı petisiyaya qoşulanların sayı 15 min nəfərə yaxınlaşıb

Azərbaycanın müharibədən zərərçəkən regionlarında fəaliyyət göstərən bir qrup vətəndaş cəmiyyəti təşkilatı dünyaca məşhur www.change.org saytında Ermənistan qarşı petisiya ilə çıxış edib. Petisiyanın ictimailəşdirilməsi məqsədilə bir müddət əvvəl tanınmış ictimai xadimlər, mədəniyyət nümayəndələri, vətəndaş cəmiyyəti təmsilçiləri, insan hüquq müdafiəçiləri də kampaniyaya qoşulub.

Petisiya beynəlxalq aləmdə ciddi marağa səbəb olub. Petisiyaya 172 min 017 baxış olub, 23 min 227 nəfər isə onu paylaşmış. Ümumilikdə 500-dən yuxarı şərh yazılıb, onların hamısında Azərbaycanın haqlı tələbi dəstəklənib. Bu günədək 15 min nəfər petisiyaya qoşulub. Petisiyaya təkcə Azərbaycandan deyil, Böyük Britaniya, İsveçrə, Rusiya, Pakistan, Kanada, ABŞ, Macarıstan, Qətər, Səudiyyə Ərəbistan, BƏƏ, Malayziya, Almaniya, Türkiyə, Avstraliya, Sinqapur, Myanma, hətta Cənubi Afrika və Keniyadan qoşulanlar var.

Bu barədə AZƏRTAC-a xəbər verir ki, bu sözləri petisiyanın əsas təşəbbüsçülərindən olan BMT-nin İqtisadi Sosial Şurasının (ECOSOC) Əsas Məşvərətçi statuslu üzvü olan Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun prezidenti Umud Mirzəyev məlumat verib.

Bildirilib ki, petisiya Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlarının təxminən 30 illik işğalı, habelə münafiqşənin bitməsindən sonrakı dövrdə Ermənistan hərbi birliklərinin geri çəkildiyi zaman bu əraziləri ciddi şəkildə minalaması və minalanmış ərazilərin xəritələrini verməkdən imtina etməsinə etiraz çağırışıdır. Sənəddə deyilir: "Ermənistan minaların harada qoyulduğunu bilir, lakin müxtəlif bəhanələrlə bu məlumatı verməkdən imtina edir. Otuz ildən sonra azərbaycanlı məcburi köçkünlər geri dönərək minaların arasında özlərinə həyat qurmağa çalışırlar. Lakin müharibədən sonrakı dövrdə 85-dən çox azərbaycanlı minaya düşərək həlak olub və ya ağır yaralanıb".

"Petisiya, eyni zamanda, dünya dövlətlərinin, beynəlxalq təşkilatların, media qurumlarının diqqətini Azərbaycanın üzləşdiyi mina probleminə yönəltməyə çağırır. Petisiyaya qoşulanların sayının hər dəqiqə artması birliyimiz sayəsində bizi hədəfimizə daha da yaxınlaşdırır" - deyər Umud Mirzəyev qeyd edib. Azərbaycan vətəndaşları və xaricdə yaşayan dostlarımız <https://www.change.org/p/republic-of-armenia-urge-armenia-release-the-map-of-landmines-in-liberated-areas-of-azerbaijan-to-save-lives> saytına daxil olub petisiyaya imza ata bilərlər.

"Bu petisiyanı imzalamaqla Ermənistan minalanmış ərazilərə dair xəritələri üzə çıxartmağa çağırmağımız çox sayda günahsız insan itkisinin qarşısını ala bilər. Bütün həmyerlilərimizi petisiyaya qoşulmağa, onu paylaşmağa çağırıram. Xüsusən qardaş Türkiyədə və postsovet məkanında, Avropada yaşayan həmyerlilərimizi daha fəal olmağa çağırıraq", - deyər BAMF prezidenti Umud Mirzəyev vurğulayıb.

Ermənistan qəsdən abidələrimizi vandalizmə məruz qoyub

“44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri tamamilə darmadağın olunub. Ermənistan 2020-ci il noyabrın 10-da kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur edilib. Beləliklə, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi sona çatıb. Münaqişə tarixdə qalıb”.

“İki sahil” xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev BMT-nin Asiya və Sakit okean üçün İqtisadi və Sosial

tərəfindən dağıdılıb. Məscidlər inək və donuzların saxlanması yerlərinə çevrilib.

Hazırda qarşımızda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə tamamilə dağıdılmış şəhər və kəndlərin, bütün mədəni və dini abidələrin bərpası kimi nəhəng vəzifə dayanır. Yenidənqurma prosesi çərçivəsində “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” və “yaşıl enerji” konsepsiyalarından istifadə olunacaq. Mən dost ölkələrdən olan şirkətləri işğaldan azad olunub, dörd dəfə Lüksemburqdan böyük olan ərazidə irimiqyaslı yenidənqurma işlərinə dəvət edirəm”.

Komissiyasının 77-ci sessiyasında “Asiya və Sakit okean hövzəsində regional əməkdaşlıq vasitəsilə böhranlardan sonra daha güclü inkişafın təmin olunması” mövzusunda çıxışı zamanı deyib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, işğal dövründə Azərbaycanın bütün şəhər və kəndləri yerlə-yeksan edilib: “Xarici mütəxəssislər Ağdam şəhərini “Qafqazın Hiroşiması” adlandırırlar. Ermənistan qəsdən mədəni və dini abidələrimizi vandalizmə məruz qoyub, təhqir və qəret edib. 60-dan artıq məscid Ermənistan

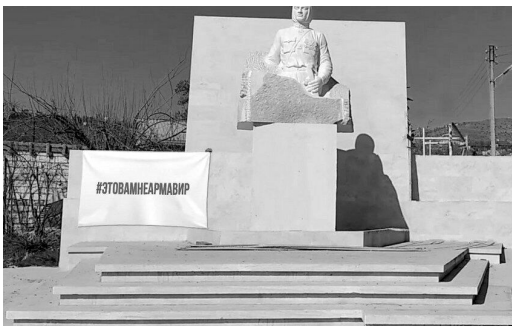
FOTOFAKT: Erməni separatçıları Rusiya sülhməramlılarına meydan oxuyurlar?

Son zamanlar Qarabağın dağlıq hissəsində təhlükəsizlik nəzarəti mexanizmini həyata keçirən Rusiya sülhməramlı kontingenti ilə yerli ermənilər arasında anlaşılmazlıqların artması müşahidə olunmaqdadır.

SİA xəbər verir ki, separatçılıq və terrorçuluq məqsədlərindən əl çəkmək fikrində olmadıqlarını nümayiş etdirən erməni kəsimi Rusiya SM-nin onlardan faşist Almaniyasının nökrü, hitlerçi və terrorçu Qaregin Njdenin Xocavənddəki abidəsinin götürülməsini tələb ediblər. Kontingent onlara may ayının 9-na qədər vaxt verib. Belə ki, həmin tarixdə faşist Almaniyası üzərində qazanılmış qələbənin növbəti ildönümünə həsr edilmiş hərbi keçidin baş tutması planlaşdırılır.

Lakin SM-in tələblərinə etina etməyən, əksinə, onlara qarşı meydan oxuyan ermənilər bir az da irəliyə gedərək, qatil Njdenin abidəsinin qarşısında əski parçası asıblar. Əski parçasının üzərində “Bu sizə Armavir deyil”

Hitlerçi faşist nökrü, terrorçu Njdenin abidəsi demontaj olunmaq üzrədir

həştəqi əks olunub. Belə ki, bir müddət əvvəl Rusiyanın Krasnodar vilayətində faşist Njdaye ucaldılmış abidə çoxsaylı şikayətlər əsasında demontaj edilmişdi. Daha dəqiq desək, 2019-cu ildə erməni qaniçəsinə ucaldılmış abidənin demontajı üçün şəhər dumasının deputatı Aleksey Vinqradov etiraz səsinə ucaltmış, heykəlin üzərinə qara rəngli maye tökmüşdü. Nəticədə, onun etirazı nəzərə alınmış və abidə

sökülmüşdü.

İndi isə həmin olayı xatırlayan ermənilər rus sülhməramlılarının Armavirdəki kimi Njdenin abidəsinin demontaj olunmayacağını iddia edərək göstərməyə çalışıblar. Onlar Rusiya SM-na eyham vurublar ki, xidmət apardıqları yer Rusiya deyil və lazım gələrsə, sülhməramlılar məhz faşist nökrünün abidəsinin kölgəsi altında qələbə paradının keçidini edəcəklər və s.

Qeyd edək ki, artıq bu məsələ Rusiya sülhməramlıları kontingentinin komandanlığının nəzarəti altına götürülüb və ermənilərin həyasızlıqlarına qarşı sərt ölçülərin götürüləcəyi barədə məlumatlar səslənməkdədir. Daha dəqiq desək, hitlerçi faşist nökrü Njdenin heykəli mayın 9-na qədər müddətdə demontaj ediləcək.

Rövşən RƏSULOY

Elçin Bayramlı

Amerika - qlobal qanlı qırğın maşını

Dünyada özünü demokratiyanın və insan hüquqlarının qoruyucusu kimi təqdim edən ABŞ bunun tam əksini etməklə məşğuldur

ABŞ prezidenti Co Baydenin saxta erməni soyqırımını tanımasının səbəbləri haqda çox yazıldı. Təbii ki, burada 2 əsas səbəb var: Amerika nəzarətindən çıxıb müstəqil siyasət yürütməyə başlayan Türkiyəyə qarşı iqtisadi, hərbi problemlərdən sonra, həm də siyasi problem yaratmaq, Qarabağ probleminin həllindən kənarda qaldığından öz agentləri olan Paşinyan hakimiyyətinə dəstək verməklə razılaşmanı pozmaq və regiona soxulmağa bəhanə əldə etmək.

Lakin biz bu məsələləri yox, bu dövlətin özünün dünyada törətdiyi sayısız-hesabsız, müharibə, terror, qırğın və s faciələrdən bəzilərinə xatırlatmaq istəyirik.

ABŞ-in bir dövlət kimi yaranması məhz çoxsaylı və kütləvi soyqırım aktları nəticəsində baş verib. Yeni dünyaya gələn ingilis başda olmaqla avropalılar Amerika qitəsinin yerli xalqlarını sözün əsil mənasında çəyirtkə kimi qırdılar, on milyonla aborigen amansızlıqla və kütləvi şəkidə məhv edildi. Hətta soyqırımı daha fəal həyata keçirənlərə, yeni daha çox insan öldürənlərə xüsusi mükafatlar belə təyin olunmuşdu.

ABŞ müstəqilliyini elan etdikdən sonra öz tarixi ərzində dünyada törətmədiyi müharibə, təcavüz, qırğın, terror aktı qalmayıb. Biz bunu I və II dünya müharibələri zamanı da, Yaponiyaya iki dəfə atom bombası atarkən də, keçmiş Yuqoslaviya ərazisinə, Vyetnama, Liviyaya, İraqa, Əfqanıstana, Suriyaya, İraqa... hücumlar edərkən də görmüşük. İndi sizə Amerika qitəsində aborigen xalqların 100 milyondan artıq nümayəndəsinin məhv edilməsindən sonra həyata keçirdikləri bəzi qanlı qırğın faktlarını xatırlayaq;

1898-də Kuba və Meksikanı işğal etdi,

1921-də Nikaraquanı işğal etdi,

1945-də heç bir zərurət olmadan Yaponiyaya 2 dəfə atom bombası atdı və 250 min dinc insanı məhv etdi, milyonlarla insanı əlil etdi,

1950-53-də yüz minlərlə koreyalını qətlə yetirdi,

1954-də minlərlə qvatemalalıni öldürdü,

1956-59-da Kubada amerikalıların Batista ilə birgə həyata keçirdiyi əməliyyatlarda 60 min kubalı öldürüldü,

1965-də ABŞ əlaltısı Suxarto 1 milyon indoneziyalını qətlə yetirdi,

1965-də Dominikan Respublikasına desat çıxardı və 10 min insanı məhv etdi,

1975-də Vyetnamdan qovulan Amerika ordusu bakterioloji və kimyəvi silahların tətbiqi nəticəsində fəlakətə düşər olmuş milyonlarla ölü və yaralı buraxdılar,

1970-75-də Kamboca və Laosda milyonlarla insanı öldürdü,

1973-də Çilidə CİA-nın hazırladığı hərbi qiyamda 30 min nəfər öldürüldü,

1970-ci illərin sonunda Argentinada ABŞ-in faşist generalı birgə fəaliyyəti nəticəsində 30 min nəfər məhv edildi,

1983-də Livana 14 min amerikan dəniz piyadası çıxarıldı və minlərlə insan öldürüldü.

1985-də global quldurluq nümunəsi göstərərək Livyanı bombaladı, 1000-ə yaxın mülki vətəndaş öldürüldü,

1989-da Panamaya ordu yeridildi- 5 min nəfər öldürüldü,

1991-də İraqın Küveytə müdaxiləsini bəhanə edərək digər imperialist dövlətlərlə birlikdə İraq xalqının başına bombalar yağdırdı, yüzlərlə dinc sakin həlak oldu,

Keçən əsrin son illərində Əfqanıstan, Sudan və Somaliyə müdaxilə edib, nəzarətə götürdü, Sudanı parçaladı,

2003-cü ildə İraq xalqına qarşı başlatdığı təcavüz və qırğın siyasəti hələ də davam edir,

2011-də Liviyada yenidən vətəndaş müharibəsi törədərək ölkəyə hərbi müdaxilə etdi və on minlərlə liviyalıni məhv etdi.

2012-ci ildə Suriyada yaratdığı İŞİD, Ən Nüsrə və sair terrorçu təşkilatlar vasitəsilə vətəndaş müharibəsi törətdi və indiyədək 5 milyona yaxın insan həlak olub. Belə faktların sayı-hesabı yoxdur, hamısını sayıb vaxtınızı niyə aparaq ki? Özünüz hər şeyi bilirsiniz.

Ermenistanda belə hər kəs onsuz da çox yaxşı başa düşür ki, Rusiyanın nə güclü bir Ermənistanı, nə də güclü bir erməni ordusuna ehtiyacı yoxdur. Ehtiyacının olmaması ilə yanaşı, ümumiyyətlə, hansısa ölkənin, həmçinin ordunun güclü olmasını da Rusiya istəmir və bu heç sərf eləmir də ruslara. Çünki, istədiyini etməsinə, istədiyi kimi davranmasına görə Rusiya üçün qarşısında zəif dövlət görmək daha maraqlıdır.

İndi Ermənistan kimi zəif, cılız bir ölkə Rusiyanın sanki, əl oyuncağı belə sayıla bilər və ruslar indi erməniləri daha asanlıqla idarə etmək imkanı əldə ediblər. Bu baxımdan Ermənistanın hərbi gücünü Rusiyanın artıracağı fikirləri cəfəngiyyətdən başqa bir şey deyil və heç şübhəsiz ki, bu, Paşinyanın və onun komandasının daxili auditoriyanı sakitləşdirməsi üçün növbəti avantürasıdır. Hazırda hərbi yox dərəcəsində olan, həmişəkindən də gücsüz bir duruma düşən Ermənistan vətəndaşlarının həyəcanını aradan qaldırmaq, onları superdövlətin hərbi yardımı və digər köməklikləri ilə sakitləşdirmək işğalçı ölkə hakimiyyətlərinin ənənəvi manipulyasiyasıdır ki, indi də bundan Paşinyan istifadə edir.

Qeyd edək ki, Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan Rusiyaya səfəri ərəfəsində RİA Novostiye geniş müsahibə verdi və bu, əslində erməni cəmiyyətində iyrencliyi ortaya qoydu və çaşqınlığa da səbəb oldu. İndi "Qarabağ münaqişəsinin yarımçıqlığı", "ərazilərin yenidən ələ keçirilməsi", revanşist ideyaları, Armen Vale-rieviçin pafoslu fikirləri və digər cəfəngiyyətləri bir kənara qoysaq, onun Moskvaya tələsik gedib Putinin ayaqlarını qucaqlamasına, çəkmələrini yalamasına diqqət yetirək görək, onun niyyəti və məqsədi nə ola bilər?

Xatırladaq ki, Armenin tələm-tələsik Moskvaya getməsi və Putinin ayaqları altına döşənməsi erməni cəmiyyətinin özündə belə ikrax hissi ilə qarşılanıb. Çünki, azacıq ağılı başında olan sıradan erməni belə bilir ki, Moskvaya İrəvanın güclü olması, güclü erməni ordusunun olması zərər qədər də lazımdır deyil, sərf eləmir və ordu quruculuğu barədə Paşinyanın komandasının fikirləri baş nazirin nağıllarından növbəti biridir. Bellidir ki, söz verdiyi kimi istefa vaxtının çatması ərəfəsində Putinə yalçaqlanmaq, bir də baş nazir postuna yiyələnmək üçün Paşinyanın növbəti hiyləgərliyi bu gediş. Elə məhz buna görə də erməni cəmiyyətində yetərincə ikrax doğurub.

Bir reportajda Qriqoryan "Ermənistanın Rusiyanın köməyi ilə güclü bir ordu quracağına ümid etdiyini", "Ermənistan Silahlı Qüvvələrində Rusiyanın köməyi ilə islahatlar aparılacağını" və "Rusiya silahlarının ən yaxşısını alacağını" bildirir. Göründüyü kimi, bu dırnaqarası centlmen nahar etmələri üçün bir qaşığı belə almalarına vəsaitlərinin olmadığını ya unudub, ya da yalçaqlanmaq üçün özünü qanmazlığa qoyur. Dövlətdə belə bir mühüm vəzifəni tutan, təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə strukturlarına nəzarət edən Qriqoryan görəsən bu ağılda təkdir, yoxsa həmfikirləri də var?

Qeyd edək ki, Paşinyan onu 2018-ci ilin mayında Təhlükəsizlik Şurasının katibi təyin etmişdi. Əgər kimse bu hiyləgər hakimiyyətin ölkədəki rolunun, funksiyalarının və səlahiyyətlərinin nədən ibarət olduğunu fərqləndirə deyilsə, xatırlada bilərik. Bəli, bu işğalçı ölkədə Təhlükəsizlik Şurası müdafiə siyasətinin əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirir, eyni zamanda Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin və digər hərbişəxsləşdirilmiş qüvvələrin inkişafı planlarını təsdiqləyir. Təhlükəsizlik Şurası, Ermənistanın təhlükəsizliyi və ərazi bütövlüyü ilə bağlı məsələləri qaldırmaq və müzakirə etmək səlahiyyətinə malikdir. Ölkənin təhlükəsizliyinə təhdidlər barədə məlumat toplayan, Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin və Müdafiə Nazirliyinin kəşfiyyat şöbələrinin köməyi ilə bunu reallaşdıracaq Təhlükəsizlik Şurasıdır.

Diqqətə çatdıraq ki, Armen Qriqoryan vəzifədə olduğu iki il yarım ərzində erməni ordusu deyilən xaoslu dəstələrin müdafiə qabiliyyətini gücləndirmək üçün heç vaxt

narahat olmayıb. Heç vaxt mövcud vəziyyəti, durumu hesaba belə almayıb. Maraqlıdır, indi birdən-birə, özü də Paşinyanın istefa zamanı çatdığı anda, seçkilər yaxınlaşdığı ərəfədə nə oldu ki, Armeni erməni ordusunda islahatlar maraqlandırdı və görəsən bu onun işi idimi ki, buna görə Putinin ayaqlarına düşməyə getmişdi.

Qriqoryan əslində Tonoyan və xüsusi xidmət orqanları ilə birlikdə ən vacib anı geridə qoyublar. Ən çox əsdiqləri, qorxuqları yerdən vurulublar. Necə ki, Sarkisyan 2016-cı ilin aprelində sərxoş olan generalı ilə eyni şəkildə vurulmuşdu. Düzdür, Sarkisyan buna baxmayaraq ətrafında olan bəzilərinə, generallarını, xüsusən də uzun müddət yoldaşı olan Seyran Ohanyanı belə cəzalandırmışdı. Amma, Qriqoryan səhvlərinə görə hesabat vermək məcburiyyətində belə olmadı, çünki Paşinyan ona tamamilə güvənir, onu ən yaxın dostlarından biri hesab edir. Hətta, son anda, istefa və seçki öncəsi belə yalçaqlanmaq üçün Rusiyaya göndərir.

Armen Qriqoryanın indi guya arzuladığı güclü bir erməni ordusu haqqında əvvəllər düşünməli olduğu məsələlər nədənsə indi ağılına gəlib. Əmisi Movses Akobyana da, hansı ki, qondarma Qarabağ Müdafiə Ordusunda və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahında, ordunun beyninə, başına qədər rəhbər vəzifələrdə çalışmışdı, eyni

Ənənəvi yaltaqlığı

ilə onun indi "güclü ordu" dediklərini vecinə də almırdı. Ancaq Silahlı Qüvvələrimizin döyüş qabiliyyətini gücləndirmək əvəzinə general Hakobyana da, qardaşoğlu kimi şəxsi zənginləşmə ilə məşğul idi.

Əbəs yerə onu korrupsiya və ordunun dağılması ittihamları izləmir. Hakobyana, əllərini və şərəfini yalnız korrupsiyada deyil, daha ağır cinayətlərdə, məsələn, əsgərlərin öldürülməsində ləkələyib. Ancaq məsuliyyətə cəlb etmək əvəzinə Paşinyan Movses Hakobyana Müdafiə Nazirliyinin nəzarət şöbəsinin müdiri təyin etdi. Yeni, sadəcə dillə desək, kələmi keçiyə əmanət etdi. Necə deyirlər, bir hiyləgər korrupsiya məmuru məhz korrupsiyaya qarşı mübarizəyə cəlb edildi. 10 noyabr 2020-ci il tarixində Paşinyanın məğlubiyyət, təslim şərtlərinə imza atılmasının özünü də erməni cəmiyyəti Hakobyanın fəaliyyətinin məntiqi nəticəsi hesab edir, halbuki, erməni cəmiyyətinin özünün, xəstə, işğalçılıq ideologiyası, Ermənistan dövlətinin işğalçılıq siyasəti ermənilərin faciəsinə

əsaslı zəmin yaradırdı.

İndi də Movsesin qardaşı oğlu Armen Qriqoryan, Ermənistanın Rusiyanın köməyi ilə güclü bir ordu quracağını söyləyir. Halbuki, Rusiya heç zaman Ermənistanı, yaxud hansısa ölkəni hərbi cəhətdən gücləndirmək marağında ola bilməz. Əgər bu zamana qədər Rusiya hansısa yarasız silahları Ermənistanı ötürdü, bundan sonra bunu

tıq veriblər. Daha nə qalıb ki, versinlər? Bəlkə, silahların pulunu suverenlikləri ilə ödəyəcək, cənab Paşinyan və Qriqoryan? Ümumiyyətlə, suverenliyi belə qalıbmı bu işğalçı ölkənin? Axı hələ də Ermənistan Rusiyanın təsirindən çıxıb bilməyib və asılı olaraq qalır. Rusiya ermənilərə hansı müasir və hansı ən yaxşı silahlar sata bilər? Artıq yararlılığı cəmi 10% olan "İskəndər" dərslərində erməni

erməni və rəzaləti

edəcəyini söyləmək olmaz. Əvvəla, Paşinyan kimi Soros əlaltısı və Qərbin cəsusunun idarə etdiyi və fəaliyyəti Rusiya əleyhinə olan ölkəyə Putin, yaxud hansısa bir məmuru silah ver-

məz. Digər tərəfdən də, axı ermənilər partlamayan Rusiya silahlarını gördəndən sonra buna ehtiyac duyarlar mı? Göründüyü kimi, Armenin Rusiyaya səfəri hərbi mənada, ölksinin maraqları kontekstində olmayıb. Elə isə, səfərdə yeganə səbəb, səbəbin yeganə məqsədi ağasının, Paşinyanın seçki məsələləri ilə əlaqədar Putinin ayaqlarına sarılmaq, ona yalçaqlanmaq olub ki, bunu da erməni cəmiyyəti özü də açıq şəkildə bəyan edir. Qarşıdakı seçkilərdə Rusiya prezidentinin Paşinyanı dəstəkləməsi naminə Putinin ayaqlarına düşmək üçün gətirdiyini Ermənistan da hamı bilir.

Armen Qriqoryan deyir ki, Rusiyadan ən yaxşı silahlar alınacaq. Sual oluna bilər ki, Rusiya bu silahları satmaq qərarına gəlsə belə, bu silahlar hansı fondlar, hansı vəsaitlər hesabına alınacaq? Yoxsa, yenə də iqtisadiyyatını və ölkənin hər hansı bir sahəsini və ya müəssisələrini rusların nəzarəti altına vermək hesabnamı? Ancaq bildiyim qədər ermənilər ruslara əllərində olan hər şeyi ar-

mənilərə? Silahlanmasının təsirsizliyi erməniləri maraqlandırmırmı?

Faktlar və məntiqi analiz nəticəni ortaya qoyur və bəlli olur ki, məqsəd Kremlə hazırkı Ermənistan hakimiyyətinin ona sadıqlığını göstərməkdir. Ancaq bununla Paşinyan komandası çalışır ki, Rusiyanın təsiri ilə Putinin öz dostu Robert yox, hakimiyyətdə onlar özləri qalsınlar. Buna görə də ənənəvi erməni yaltaqlığı gündəmə gəlib. Yəni, Paşinyanın quyruğu qapı arasında qalıb deyərək, o, işğalçı ölkə hakimiyyətini, bütövlükdə Ermənistanı yenə də Rusiya prezidentinin ayaqlarına atıb. Ermənilərin belə bir yaltaqlıq ənənəsi çoxdandır bəşəriyyətə tanışdır və görünür, elə Ermənistan hakimiyyətinin bu ənənəyə sığınmaqdan ziyadə çıxış yolu qalmayıb. Bir sözlə, ənənəvi erməni yaltaqlığı gündəmədir və bu ənənə hələ də özlərinin xilas yolu hesab olunur ki, bu, ermənilər üçün böyük bir rəzalətdir.

İnam Hacıyev

“Hərbi Qənimətlər Parkı işğalçının faşist xislətini də göstərir”

“Beynəlxalq təşkilatların 30 il ərzində edə bilmədiklərini Azərbaycan ordusu Müzəffər Ali Baş Komandanın “Dəmir yumruq” siyasətinin rəhbərliylə qısa müddətə - 44 gün müddətində Azərbaycan ordusu öz gücünü, Azərbaycan xalqının qüdrətini bəşəriyyətə sübut etdi. Azərbaycan vətən müharibəsində Qələbəsinə rəsmiləşdirdikdən sonra Prezident cənab İlham Əliyev Hərbi Qənimətlər Parkının salınması haqda təşəbbüs irəli sürdü.

Artıq açıq səma altında nadir park salınıb. Bu gün biz artıq öz gələcəyimiz ilə Hərbi Qənimətlər Parkının görəcək və ziyarət edəcəyik. Ermənilərin qoyub qaçdığı atıcı silahlar, ağır texnikalar, raket kompleksləri, hərbi nəqliyyatlar qənimətlər sırasında. Bu sözləri YAP Ağsu rayon təşkilatının sədri Əli Hüseynov SİA-ya açıqlamasında bildirib.

Ə.Hüseynov Hərbi Qənimətlər Parkının müharibənin mövqeyini, qələbəmizin möhtəşəmliyini göstərən qiymətli bir xəzinə olduğunu söyləyərək bildirib ki, ötən il dekabrın 10-da Bakının Azadlıq meydanında keçirilən Zəfər paradı da Azərbaycan Ordusunun 44 gündə yüksək döyüş ruhunun nəyə qadir olduğunu bütün dünyaya göstərdi: “Bu Qələbə bayramında uğurlu əks-hücum əməliyyatları nəticəsində düşmənin qənimət kimi götürülən hərbi texnikasının bir hissəsinin nümayişi də qürurverici hadisə kimi yadda qaldı. Bu, eyni zamanda, kapitulyasiyaya imza atan Ermənistanın, həmçinin ona havadarlıq göstərən dövlətlərin illərlə yaratdıqları “məğlubedilməz erməni ordusu” mifinin darmadağın edildiyinin bir daha təsdiqi faktına çevrildi, işğalçının faşist xislətindən, vəhşiliyindən, hərbi cinayətindən xəbər verir. Prezident İlham Əliyev Bakıda Hərbi Qənimətlər Parkının açılışındakı çıxışında bu barədə deyib: “İndi azad edilmiş torpaqlara ezam olunan insanlar və xarici qonaqlar hər şeyi öz gözləri ilə görürlər. Biz bütün azad edilmiş torpaqları bərpa edəcəyik. Sadəcə

cə olaraq, biz erməni vəhşiliyini heç vaxt unutmamalıyıq. Biz çox xeyirxah xalqıq. Bu, həm bizim üstünlüyümüzdür, eyni zamanda, qarşısında vəhşi olanda, xeyirxah olmaq olmaz. Onlara elə cavab verməliyik ki, bunu öz tarixi yaddaşlarında əbədi saxlasınlar, bu, onların yaddaşlarından heç vaxt silinməsin və silinməyəcək. Bu gün orada baş qaldıran bəzi revanşist qüvvələr də bilməlidirlər, dəmir yumruq yerindədir, lazım olarsa, bunların başını elə əzərik və buna əbədi son qoyulacaq.

Dövlətimizin başçısı çıxışında vurğuladığı kimi, bizim Qələbəmiz təkcə xalqımızın qələbəsi deyil, bütün türk dünyasının möhtəşəm uğurudur. Bu parlaq nailiyyətlə yeni realıq yaranıb. Bu realıq qan tökülərək, cəsərlər göstərilərək, düşməni qovaraq reallaşdırılıb. İndi isə düşməndən təmizlənmən ərazilərimizdə həmin realıqdan irəli gələn genişmiqyaslı bərpa-quruculuq layihələrinin gerçəkləşdirilməsinə başlanılıb”.

“Hərbi Qənimətlər Parkı - milli qürurumuzun ünvanıdır”,- deyən

Ə.Hüseynov bildirib ki, Cənab Prezident bu günlərdə Azərbaycan Televiziyasına verdiyi müsahibədə demişdir: “Mənfur düşmən torpaqlarda hər şeyi, bütün binaları dağıdıb. İndi bunu bütün xarici qonaqlar da görürlər. Öz gözləri ilə erməni vəhşiliyini görürlər. Bu, misli görünməmiş vəhşilikdir. Dünya tarixində bir çox müharibələr olub. Ancaq bu qədər qəddarlıq, bu qədər düşmənçilik, mənəcə, dünya müharibə tarixində olmayıb. Hətta ikinci Dünya müharibəsi ilə müqayisə etsək, o vaxt belə vəhşiliyə yol verilmirdi, dini abidələr dağıdılmırdı. Bütün bunları biz yaxşı bilirik. Erməni faşizmi bütün ölkələrdə olmuş faşizmlərin ən eybəcəridir, ən qəddar faşizmdir. Biz bu müharibədə təkcə öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa etməmişik, həm də erməni faşizmini məhv etmişik. Bu, bizim tarixi missiyamızdır - təkcə Azərbaycan xalqı qarşısında yox, dünya qarşısında. Erməni faşizmi məhv edilib. Onu məhv edən Azərbaycan xalqı olmuşdur”.

YAP Ağsu rayon təşkilatının sədri Ə.Hüseynov onu da vurğulayıb ki, Hərbi Qənimətlər Parkı və Muzeyi bu günə qədər Azərbaycanda qurulmuş və qurulacaq bütün park və muzeylərdən fərqlənir: “Bu park Azərbaycanın Ermənistan üzərində həm hərbi, həm də psixoloji üstünlüyünün təcəssümüdür. Qısa zamanda ərşəyə gələn bu Park bir canlı tarixdir! Bir qürur mənbəyidir! Möhtəşəm bir əsərdir! Xalqımızın qürur mənbəyidir, hər bir azərbaycanlı üçün qürur mənbəyi və and yeridir, Azərbaycan xalqının şanlı tarixidir. Biz qalib xalqıq. Bu park həm də bizim milli qürurumuzun mənəvi qida aldığı bir məkandır. Belə bir kompleksin yaradılması, sözsüz ki, gənc nəslin vətənpərvərlik tərbiyəsində mühüm rol oynayacaq”.

R.HÜSEYNOVA

“Azərbaycan xalqı Zəngəzura qayıdacaqdır”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2021-ci il 20 aprel tarixində Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasının Azərbaycanın milli, tarixi və gələcək maraqlarına tam cavab verdiyini səsləndirdi. Bir daha aydın oldu ki, bu dəhliz bizim üçün mühüm siyasi-iqtisadi əhəmiyyət daşımaqla bütövlükdə regionda integrasiya proseslərini stimullaşdıracaq. Əgər Ermənistan bunu istəsə, daha asan həll edəcəyik, istəməsə də zorla həll edəcəyik.

Zəngəzur dəhlizi ideyası Azərbaycan tərəfinin hələ 70-ci illərdən xüsusi diqqətində olub. Zəngəzur dəhlizinin açılması həm də türk dünyasının coğrafi birləşməsidir. Zəngəzur dəhlizinin bu baxımdan əhəmiyyətini Prezident İlham Əliyev 2009-cu il 3 oktyabr tarixində Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə görüşündə açıqlamışdı. Vaxtilə Zəngəzuru Azərbaycandan alıb Ermənistanla birləşdirmək türk dünyasının coğrafi parçalanması idi.

Beləliklə, qədim Azərbaycan torpağı olan Zəngəzur indi türk dünyasını birləşdirən körpü rolunu oynayacaq. Çünki Zəngəzurdan keçən nəqliyyat, kommunikasiya, infrastruktur layihələri bütün türk dünyasını birləşdirəcək, eyni zamanda, digər ölkələr, o cümlədən Ermənistan üçün əlavə imkanlar yaradacaq.

Zəngəzur dəhlizinin regional və beynəlxalq əhəmiyyəti vardır. Kommunikasiyaların açılması, Zəngəzur dəhlizinin bərpa edilməsi nəticəsində regionun mənzərəsinin, geosiyasi konfigurasiyanın dəyişəcəyi haqda istər regional (Gürcüstan, İran, Türkiyə və Rusiya), istərsə də regionda marağı olan Qərb, ərəb dövlətləri və Çin KİV-lərində çoxsaylı yazılar dərc edilir.

Zəngəzur dəhlizinin bölgə və beynəlxalq yükdaşımalarda mühüm həlqə olacağı aydındır. Prezident İlham Əliyevin Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə bağlı çıxışında əsas vurğu heç də regional əmədaşlıq və yükdaşımaları ilə bağlı rəqəbat üzərində deyil. O, öz nitində bəyan edir ki, “Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir... Beləliklə, Azərbaycan xalqı 101 il bundan əvvəl bizim əlimizdən alınmış Zəngəzura qayıdacaqdır”.

Bu qətiyyətli fikir Ermənistanda mövcud olan revanşist və radikal qruplara verilən mesaj olmaqla, həm də onları bu və ya digər platformada dəstəkləyən ayrı-ayrı güc mərkəzlərinə verilən mesaj idi.

Zəngəzur bizim üçün sadəcə kommunikasiyaların keçəcəyi dəhliz deyil, həm də tarixi vətəndir. Belə olduqda bu coğrafiyanın milli və tarixi yaddaşımızda mühüm mənəvi tərəfi də var. Məhz bu tarixi realıqdan çıxış edərək Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Zəngəzur dəhlizinin yaradılması bizim milli, tarixi və gələcək maraqlarımıza tam cavab verir. Yəni, Zəngəzur hər nə qədər bizim dənənimizdirsə, bir o qədər də sabahımızdır. Sadəcə, 101 il əvvəl ermənilərə verilib. Nə üçün və necə verildiyi də hamıya bəllidir. Biz 101 il bundan əvvəlki tariximizə qayıdaraq tarixi yaddaşımızı yeniləməli və Zəngəzurun nə üçün ermənilərə verildiyini bütün dünyaya çatdırmalıyıq.

Namiq Əhmədov

YAP Xəzər rayon təşkilatının sədri

Hərbi xidmətə çağırılan ermənilər daha sonradan silahlarını götürərək ordu sıralarından qaçır, ruslara qoşulur, yaxud silahlarını gizlədərək, əllərinə düşən imkanlardan yararlanıb türklərə, kürdlərə qarşı qətlamlar törədirdilər.

ABŞ prezidenti Co Baydenin qondarma erməni soyqırımını tanıması ətrafında daha bir amil diqqətdən yayınmayıb. Baydenin sözügedən relizində yazılıb ki, “Bir milyon yarım erməni deportasiyaya uğrayıb və deportasiya zamanı öldürülüb” və bu da ermənilərin 1.5-2 milyon insanın öldürülməsi versiyaları, yaxud iddiaları ilə üst-üstə düşür. Beləliklə, Baydenin səsləndirdiyi rəqəmlər (“genosidin” özü deyil, məhz rəqəmlər-red.) reallığa daha yaxın görünməkdədir. Məsələ ondadır ki, 1914-cü ildə Osmanlı İmperiyasında 1.2 milyon erməni yaşayırdı. Onlardan:

- 800 mini deportasiya olunaraq, geri çəkilən Rusiya ordusu ilə

Bayden “soyqırımı” məsələsində erməniləri ifşa edib

На фоне флага партии «Гичак» его активные члены, 1915 г.

birlikdə gediblər. Buna səbəb isə ermənilərin Vətənə qarşı xəyanət və satqınlıqları olub. Yəni Osmanlının onlara verdiyi yüksək imtiyazlara qarşılıq olaraq onlar düşmənlə işbirliyinə gediblər. Nəticə

də, Rusiya geri çəkildikdən onlar da ruslara qoşularaq qaçıblar.

- Ancaq buna baxmayaraq, ermənilərin 100 mini Osmanlıda yaşamağa davam etdilər, hazırda isə Türkiyə Cümhuriyyətində ya

şamaqdadırlar. (Necə “dəhşətli genosiddir, deyilmi?)

Bu zaman belə çıxır ki, həlak olan ermənilərin sayı maksimum 300 mindir. Lakin bu da son deyil, 300 minin çox hissəsi əllərində silahla həlak olublar, hansı ki, onlara çörək, dam, ali imtiyazlar verən ölkəyə qarşı döyüşmək üçün rus ordusunun sıralarına qatılmışdılar. Yerdə qalan kiçik hissəsi isə lokal münafiqlər zamanı öldürülmüşdü. Məsələn, ermənilər bir kənddə yaşayan kürdlərin hamısını qılıncdan keçirmişdilər, kürdlər də onlardan buna görə qisas almışdılar. Ermənilərin yalnız cüzi hissəsi deportasiya vaxtı həyatlarını itirib.

Onu da qeyd etmək yerinə düşərdi ki, həmin zamanlarda birinci dünya müharibəsində uduzan Osmanlı İmperiyasının vəziyyəti ağır idi. Demək olar ki, hər kəs aclıq işində idi. Belə bir vəziyyət xain

ermənilərin satqıncılıqları səbəbindən daha da dərinləşirdi. Hərbi xidmətə çağırılan ermənilər daha sonradan silahlarını götürərək ordu sıralarından qaçır, ruslara qoşulur, yaxud silahlarını gizlədərək, əllərinə düşən imkanlardan yararlanıb türklərə, kürdlərə qarşı qətlamlar törədirdilər.

O da sirr deyil ki, xain ermənilərə maliyyə dəstəyini daha əvvəldən onların içlərinə sızmış rus xəfiyələri verirdilər. Həmin ərəfələrdə Osmanlı İmperiyasının 2.5 milyon müsəlman əhalisi soyqırıma məruz qalmışdı. Onlardan bir milyon şərq Anadolu da erməni daşnak və hıncak ultramillətçiləri tərəfindən qətlə yetiriləblər.

Bütün bunlardan isə belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, realıqda Bayden “soyqırımı” rəqəmlərini ifadə edərkən, əslində, ermənilərin yalanlarını dolayısı ilə ifşa edib, bəlkə də özü bilmədən. Lakin belə bir deyim var ki, nə qədər çaba göstərsən belə, həqiqət hər zaman həqiqət olaraq qalacaq və yalanları əzəcək.

Rövşən RƏSULOY

Öz gözündə tiri görməyən mələk donlu iblis

İndiyədək ABŞ prezidentləri arasında Ronald Reyqandan sonra heç bir prezident 100 il əvvəl baş verən hadisələrlə bağlı çıxışlarında qondarma “erməni soyqırımı” deyilən, daha doğrusu, uydurulan bu ifadədən istifadə etməyib. Nəzərə alsaq ki, 1915-ci ildə hadisələr ermənilərin təqdim etdiyi kimi olmayıb, belli olur ki, son illər bu məsələ, ermənilərin qondardıqları qırğın məsələsini tanımaqdan çox, Türkiyəyə təzyiq üçün gündəmə gəlib və ABŞ prezidentinin də məramı aydındır.

Məsələ burasındadır ki, ABŞ prezidenti Türkiyəni hədəfə almazdan öncə öz ölkəsinin tarixini öyrənə, bir də təkrar bu qarmaqarışq tarixə göz gəzdirə bilirdi və əgər zərər qəder abır-həyası olsaydı, bundan sonra hansısa ölkəni “soyqırım” siyasətində günahlandırmazdı. Nə Bayden, nə də ondan əvvəlki, yaxud sonrakı hansısa prezident ABŞ tarixində törədilən insan tələfatlarını təkbiz etmək iqtidarında deyil və bunu edə də bilməz. Çünki bütün dünya ABŞ kimi tanınan ölkənin indi yerləşdiyi ərazilərdə yerli sakinlərə, hindulara qarşı hansı qırğınlar, soyqırımlar törətdiyini çox yaxşı bilir.

Hindulara məxsus torpaqların zəbt edilməsi, hindu tayfalarının vəhşicəsinə qırğını və bu zaman istifadə olunan iyrenc üsullar, məhz ABŞ hökumətinin, Baydenin təmsil etdiyi dövlətin alında qara ləkə olaraq qalır. ABŞ ərazisində olan yerli sakinlərə qarşı törədilən vəhşiliklər, qırğınlarla müşayiət olunan hadisələr Amerika kəşf olunan andan başlasa da, yüz illər boyu davam edib və bu hadisələrin fonunda insan tələfatı dünyada hansısa tələfatla müqayisəyə belə gələn deyil.

Tarixə ekskursiya etsək, lap yerinə düşər və özünü demokratiya, sülhsevər, insan haqlarının müdafiəçisi və sair ali prinsiplərin qoruyucusu, mühafizəçisi kimi göstərən, təqdim edən ABŞ dövlətinin kimliyi dərhəl belli olar. Belli olar ki, 1492-ci ildə bütün dünyada tanınan səyyah Xristofor Kolumb Amerikayı kəşf edəndən təqribən 100 il sonra, onun “Yeni Dünya” adlandırdığı torpaqlara, ərazilərə əsl axın başladı və avropalılar o tayındakı ucsuz-bucaqsız torpaqları, sözün əsl mənasında, işğal etdilər. Bəli, məhz işğal etdilər. Əgər yüzlərlə hindu tayfaları əsrlərlə yaşadıkları ərazilərdən qovulurdusa, tarixi torpaqlarından, meşələrindən, otlaqlarından, su hövzələrindən, mədənlərindən məhrum edildisə, buna işğaldan başqa nə ad vermək olar? Co Baydenin diqqətinə çatdırmaq, ona xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, tarixdə ən böyük ərazilərin, torpaqların zəbtı, bu zaman yerli sakinlərə qarşı vəhşiliklər, qırğınlar məhz bu zamanlarda Amerikada baş verib və bu da ondan xəbər verir ki, ən böyük qırğınların da müəllifi, törədiciyi məhz Amerika özüdür.

Xatırladaq ki, 15-ci əsrin sonu, 16-cı əsrin əvvəllərində kəşf olunan “Yeni Dünya” (Amerika) çoxsaylı hindu tayfalarının məskəni, vətəni idi. Artıq bu kəşfdən 100 il sonra avropalı müstəmləkəçilərin axını ilə ərazilər yerli sakinlərin, bu torpaqların heqiqi sahiblərinin əllərindən alındı, özü də vəhşiliklə. Ona görə vəhşiliklə deyilir ki, avropalılar yerli hindu tayfalarının hüquqlarını nəzərə belə almırdılar, onları həтта qarət belə edirdilər. Heç şübhəsiz ki, odlu silahlarla silahlanmış avropalılardan qarşısına oxla, kəsici silahlarla çıxan aborigenlər (yerli əhali) müqavimət göstərməkdə aciz hesab olunurdular. Təsədüfi deyil ki, bu toqquşmalar zamanı yerli hindu tayfaları hesaba gəlməyəcək sayda itgilər verirdilər. Məhz avropalıların həmin əraziləri işəğalı fonunda yüzlərlə hindu tayfaları məhv edildi, yer üzündən silindi, 100 milyondan çox

yerli sakin, hindu öldürüldü. Baxmayaraq ki, yerli tayfalar avropalıların gəlişinə etiraz edirdilər, güclü təzyiqlər, insan tələfatı, qırğınlar hesabına avropalılar özləri “yerli” oldular və bunun ardınca həmin ərazilərdə indi ABŞ adlanan dövlət yaradıldı, özünü demokratiya, insan haqları, ali dəyərlərin qoruyucusu, mühafizəçisi elan edən Amerika.

Daha bir maraqlı fakt, diqqət çəkən məqam odur ki, hərbi üstünlükdən istifadə edən işğalçılar, yeni avropalılar bütöv tayfaların məhv edilməsi təhdidi, hədəsi ilə hinduları dımaqarası “müqavilələr” bağlamağa, məsələn, torpaqlar barədə satınalma razılaşmaları imzalamağa məcbur edirdilər. Nümunə üçün diqqətə çatdırmaq ki, ilk belə “müqavilələr”lərdən biri Nyu-York şəhərinin indiki ərazisinin alınması barədə “razılaşma” idi. Ən güclünc məqam isə odur ki, bu “razılaşma”ya əsasən hollandiyalılar böyük ərazisi olan həmin torpaq sahəsini hindu qəbilələrindən cəmi 24 dollara almışdılar və bu fakt özü də “müqavilə”nin mahiyyətini ortaya qoyur. Şimaldan cənuba təqribən 60 kilometr uzanan və dünyanın ən iri şəhərlərindən biri olan Nyu-York ərazisi avropalılara cəmi 60 quldenə və ya 24 dollara başa gəlib. Bəli, 1626-cı ildə müstəmkələnin qubernatoru Piter Minuit Manhettənin qalan ərazisini də metal bıçaqlar, muncuqlar, güzgülər və digər bəzək-düzək əşyaları müqabilində yerli hindulardan “satın alır”. Bunun ardınca, XVII əsrin sonunda ingilislərin əlinə keçən şəhərin adı dəyişir, Nyu-York olur. Amerika ərazilərinin zəbt edilməsində digər bir fakt da çox maraqlıdır və diqqətdən heç yayınmır. Belə ki, hindulardan “alınan” daha doğrusu, onların əlinədən alınan torpaqlar maraqlı üsullarla ölçülürdü və bu üsullardan biri, “gəzinti alışı” üsulu idi. Bu üsul ondan ibarət idi ki, insan gün yarım ərzində nə qədər gedə bildisə, torpaqların sərhədi orada bitirdi. Yeni, torpaqlar o qədər geniş idi, o qədər böyük sürətlə zəbt edilirdi ki, bu zaman qəbul olunan məsafə, yol, ərazi vahidləri belə müstəmləkəçiləri qane etmirdi.

İndiki ABŞ ərazisinə gələn avropalı müstəmləkəçilər yerli əhalini qərbə sıxışdırır, onları başqa ərazilərdə torpaqlar verəcəkləri ilə aldadırdılar. Aldadılan yerli əhalinin, hindu tayfalarının da sonra taleyi hərbi təcavüz nəticəsində çox acınacaqlı olurdu. Bəzən on illər boyu mübarizə aparan yerli əhali, hindu tayfaları son nəfərinə qədər qırılır, yer üzündən silinirdi ki, bu soyqırımın müəllifi kim idi belədir və indi onların davamçıları, nümayəndələri dünyada soyqırıma qarşı olduqlarını iddia edirlər utanmadan. Aldadılaraq köçürülən yerli əhaliyə qarşı zorakılıq aktları, küt-

ləvi qətlər, qırğınlar, özbaşınalıqlar, indi dünyada insan haqlarının pozulması, qətil və soyqırıma qarşı mühafizəkar göstərən ABŞ hərbi qüvvələrinin, silahlıların hesabına reallaşdırılırdı.

Təqribən 100 il bundan əvvəl, yeni 1915-ci ildə baş verən və ermənilər tərəfindən “soyqırım” donu geyindirilən hadisələrə guya ki, ədalətlə yanaşmaq istəyən ABŞ prezidenti bir neçə əsr ərzində, yüzillər boyunca indi məskunlaşdıqları ərazilərdə hindu tayfalarına özlərinin etdiklərini bilmir, yoxsa özünü qanmazlığa qoyub? Adamdan soruşurlar ki, sən öz dövlətinin tarixini bilməyibilməyəcəksən Osmalı tarixinə nə vaxt burnunu soxdun və bu tarixi öyrəndin axı? Əgər bilirsə, o zaman hansı haqla Osmanlı kimi islam əxlaqı, mənəvi dəyərlər üzərində qurulan, idarə olunan bir türk dövlətinə qarşı belə bir qara yaxmağa cəsarət edir? Yeni, öz dövlətinin qurulmasında, ərazilərinin zəbt edilməsində bütün çirkinliklərə əl atması belli ola-ola ABŞ prezidentinin Osmanlı barədə “soyqırım” ifadəsi işlətməsi, həyasızlığın növbəti nümunəsi, son həddidir.

Tutaq ki, ABŞ lideri öz ölkəsinin 100 illər bundan əvvəlki tarixindən xəbərsizdir və özünü xəbərsiz kimi göstərər, hansısa dövlətə qarşı soyqırım ifadəsi işlətməyə bu bəhanə ilə cəsarət edir. Yaxşı, bəs bu ABŞ prezidenti, ötən əsrin ortalarında ölkəsinin törətdiyi Naqasaki, Xerasima faciələrini də görməməzliyə, bilməməzliyə, nəticədə özünü qanmamazlığa necə vura bilər? Heç bir səbəb, əsas olmadan sözügedən ərazilərə nüvə silahı istifadə edən ABŞ hələ də bu bəd əməlinə aydınlıq gətirməyib. Hələ də ABŞ-ın nüvə silahı atdığı həmin ərazilərdə insanlar qətləndirilməsinə səbəb olan xəstəliklər, məhrumiyətlərlə qarşılaşırlar, doğulan körpələr fiziki qüsurlu doğulurlar, ərazilərin fauna və florası ciddi şəkildə zədələnməkdə davam edir, amma, hansısa uydurmalarla, erməni saxtakarlarını saxtakarlıqlarına görə guya dünyada baş verən dımaqarası haqsızlığa görə ABŞ özünü ədalətli yanaşma nümayiş etdirən kimi, mühafizəkar kimi göstərməyə çalışır. Nəzərə çatdırmaq ki, nüvə silahının kəşfindən, istehsalından bu zamana qədər həmin silahı tətbiq edən yeganə ölkə də ABŞ olub, baxmayaraq ki, Rusiya, İran və digər ölkələrə bu silahdan istifadə etməmək barədə tövsiyyələr, tələblər irəli sürür.

Renessans dövrü ilə ayaqlaşa bilməyən, intibah mədəniyyətindən uzaq olan, məhz Avropadan baş götürüb qaçan uğursuz avropalıların müstəmləkəçilik siyasəti ilə ələ keçirdiyi, zəbt və işğal etdikləri torpaqlarda özlərinə münbit şərait tapıb yaratdıqları ABŞ dövlətinin dünyaya mədəniyyət, əxlaq, insanpərvərlik dərsi keçmələri hədsiz dərəcədə gülünc görünür. Bütün tarixi boyunca ABŞ-ın müstəmləkəçilik siyasəti yürütdüyü bəllidir və bu faktı sadalamaqla bitən də deyil. Yeni, ABŞ və onun lideri öz gözündə tiri görməyib öz gələcəyinin gözündə tük axtarır, deməkdə hər kəs haqlıdır. Bu faktlar da öz növbəsində ABŞ tərəfindən insan qırğınları törətdiyini təsdiq edir ki, həmin ölkə lideri buna münasibət bildirəydə, bu barədə fikir səsləndirəydə, ədalət ilahəsi Femidanın tərəzində ona yer olardı. İndi əgər bir əlində qılınc, bir əlində tərəzi olan ədalət ilahəsi ABŞ liderini mühakimə etsə, heç şübhəsiz ki, onun qismətinə düşən başına qılınc endirilməsi olar. Yeni, xatırlatmaq istədik ki, bizim öz tərəzimiz yox, ədalətin tərəzisi belə ABŞ prezidentinə məhz belə yanaşar, onu öz gözündə tiri görməyən mələk donlu iblis adlandırır.

İnam Hacıyev

RƏFİQƏ

Baydenin tarixi yalanlar üzərində qurulan “24 aprel- erməni soyqırımı”...

Ataların belə bir hikmətli sözü var: “Söz ağızda insanın quludu, ağızdan çıxdı, insan onun quludu”. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan ABŞ-ın 46-cı prezidenti Co Bayden ilə telefonla danışır. Danışqı zamanı Bayden Ərdoğanı 1915-ci il hadisəsi üçün Osmanlıda ermənilərin kütləvi ölümünü “soyqırım” adlandırır. ABŞ prezidenti Co Bayden Amerika ermənilərinə seçki kampaniyası zamanı verdiyi vədi tutdu. Bununla da, öz ölkəsinin tarixinə bu qəbildən ilk prezident kimi düşdü. Əvəzində isə 300 milyonluq Türk toplumunun, xüsusən də “Bir millət - iki dövlət”in - Türkiyə və Azərbaycanın qəzəbini qazandı, Türk irqinin gözündə erməni faşizminin əsas havadanı kimi özünü təsdiqləmiş oldu. Ərdoğan, FETÖ-nin ABŞ-dakı mövcudluğu və ABŞ-ın Suriyada PKK-PYD terror təşkilatına verdiyi dəstək kimi mövzuların həll edilməsinin Türkiyə-ABŞ əlaqələrinin daha irəli səviyyəyə aparılması üçün əhəmiyyətli olduğunu bildirir.

Bayden anlamadı ki, bu qərardan ən çox ziyan çəkən məhz Amerika olacaq. Onu da anlamadı ki, Amerika bununla Şərqdə Türkiyə kimi bir güclü dövlətlə - strateji tərəfdaşla münasibətlərə xələl gətirmiş oldu. Çünki Türkiyə sürətlə inkişaf edən, bölgədə nüfuzu durmadan artan bir ölkədir. Ancaq Amerika bölgədə sülhü və əməkdaşlığı dəstəkləmək əvəzinə, Ermənistanın cinayət əməllərini dəstəkləməyi üstün tutdu.

Bayden onu da anlamadı ki, Azərbaycan və Türkiyə bütün ümummilli məsələlərdə bir-birlərini dəstəkləyiblər. Bu gün Prezident İlham Əliyevlə Türkiyə Prezidenti arasında baş tutan telefon danışığında bu dəstək bir daha ifadə olundu. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Prezident Administrasiyasının xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev məsələ ilə bağlı qeyd edib ki, Azərbaycan həmişə qondarma erməni soyqırımının tanınması cəhdlərinin əleyhinə olub: “Qondarma erməni soyqırımının tanınması tarixi saxtalaşdırmaqdır. Tarix tarixçilər tərəfindən araşdırılmalıdır. Bu halın baş verəcəyi təqdirdə, Azərbaycan qəti şəkildə onu qınayacaqdır. Bir məqamı da xatırlatmaq lazımdır ki, Baydenin ermənipərəst biri olduğu “Azadlıq Müdafiə Aktı”na bədnam “907-ci düzəliş”in müəlliflərindən biri kimi yadımdadır. İndi Bayden ABŞ prezidenti qismində yenidən köhnə amplyuasına qayıtmış oldu. Ancaq Ağ Ev rəhbəri bununla üstəlik, Türkiyə və Azərbaycan kimi regionun açar dövlətləri ilə ABŞ-ın münasibətlərinə ciddi zərbə vurmuş oldu və bir azdan həmin zərbənin təsirini Co Baydenə səs verən amerikalılar da hiss edəcək, görəcək. Və Türkiyəyə qarşı haqsız böhtanlarının zərbəsinə alacaq.

Bütün Rusiyanın patriarxı Kirill: “Osmanlı imperiyasında heç kim xristian azlıqları məhv etməyib”

Bu günlərdə Rus Pravoslav Kilsəsinin rəhbəri, Moskva və bütün Rusiyanın patriarxı Kirill “Rossiya 24” telekanalına müsahibəsində deyib ki, Osmanlı imperiyasında heç kim xristian azlıqları məhv etməyib. O bildirib ki, İslam dünyasında buna bənzər hadisələr olmayıb: “Məsələn, Osmanlı imperiyası. Orada xristian azlıqlar olub. Amma onları heç kim məhv etməyib. Dini icmalar arasında münasibətlər tənzimlənib”.

ABŞ-ın bayrağı yandırıldı... Baydenin səhv addımına görə...

İngiltərənin “Mançester Yunayted” klubunun azarkeşləri ABŞ bayrağını yandırdılar. Bu addım klubun amerikalı sahibləri Coel və Avram Qleyzerlərin Superliqaya birləşmə qərarına etiraz əlaməti kimi atılıb. “Old Trafford” stadionu qarşısına toplaşan yüzlərlə fanat rəhbərliyin davranışlarından qəzəblərini ifadə edib. Etiraz aksiyası zamanı onlar Qleyzerlər ailəsindən klubdakı paylarını satmalarını tələb edən plakatlar tutublar və fişənglərdən yararlanıblar. Tərəfdarlar “Hər şeyin bir həddi var” və “Qleyzerlər, klubdan rədd olun” şüarları səsləndiriblər. Rusiyalı politoloq Sergey Markovun sözlərinə görə, ABŞ prezidenti Co Baydenin qondarma “erməni soyqırımı”nı tanıması Türkiyə ilə ABŞ-ın münasibətlərinin pisləşməsinə gətirib çıxaracaq. Co Baydenin bu addımı atmasının səbəbləri barədə danışan S.Markov bildirib ki, ABŞ prezidenti Türkiyəyə daimi təzyiq aləti yaratmaq və Türkiyə ilə güc mövqeyindən danışmaq istəyir. Onun sözlərinə görə, C.Baydenin əməllərində ziddiyyətlər var: “Bir tərəfdən Bayden bəyan edir ki, Türkiyə ilə münasibətləri yaxşılaşdırmaq istəyir, digər tərəfdənsə, bu, münasibətləri kəskin pisləşdirir. Bunu heç kim başa düşə bilmir, çünki Rusiya ilə münasibətlərdə də eyni problemlər mövcuddur. Fikrimcə, Ankarada Bayden administrasiyasına heyranə baxırlar və onların nə istədiyini başa düşə bilmir”.

Bu gün Bayden böyük səhvə yol verməklə, ABŞ-da utancverici hadisə kimi qəbul olunur. Cəmi 3 aydır ki, ABŞ-a rəhbərlik edən Baydenin Türkiyə kimi strateji müttəfiqlə münasibətlərə ciddi xələl gətirəcək. Bütün bunlardan sonra Bayden saxta, yalan “soyqırım” sözünü işlədərkən çıxışında nə 31 mart soyqırımı, nə də Xocalı faciəsi haqqında bir söz belə işlətməyərək ucuz populyzmə üstünlük verdi. Bununla da tarixin ən böyük, bağışlanmaz xətasına imza atan Ağ Ev tarixi yalanlar üzərində qurulan “24 aprel-erməni soyqırımı”nı gündəmə gətirmədən əvvəl Hiroşima və Naqasakidə on minlərlə insanın ölümünə səbəb olan, insanlıq tarixinin ən dəhşətli qırğını xatırlamalı idi. Günahsız insanların qanı ilə boyanmış qaranlıq keçmişini “demokratiya” pərdəsi altında gizlədən ABŞ-ın hansısa ölkəni “soyqırımı”na ittiham etməyə heç bir mənəvi haqqı yoxdur. Əvvəlcə öz tarixinə bax, sonra kiməsə qiymət ver, buna isə haqqı olmayan Co Bayden “erməni soyqırımı” ifadəsini işlətməklə, bilməlidir ki, tarixdən sui-istifadənin heç kimsə, heç bir ölkəyə xeyri olmayacaq, bundan ən çox zərər çəkən elə Amerika özü olacaq.

Çernobil-35: Azərbaycana AES lazımdır mı

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

*Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın
İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə
“İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi”
istiqlal qəhrəmanları haqqında hazırlanıb
Çernobil haqda maraqlı film*

<https://www.youtube.com/watch?v=eR3BvjwK3I>

**Tarixin ən böyük texnogen qəzası
olan Çernobil faciəsindən 35 il ötür, amma onun
fəsadları və zərərləri hələ də sovuşmayıb**

1986-cı il, aprel ayının 26-da Ukrayna SSR-in paytaxtı Kiyev yaxınlığında yerləşən Pripyat şəhərindəki Lenin adına Çernobil Atom Elektrik Stansiyasında baş verən qəza dünyanı şoka saldı. Atom erası bəşəriyyətə ən böyük xəbərdarlığını etmişdi...

Çernobil faciəsi niyə və necə baş verdi?

1986-cı il. 26 aprel gecəsi. Fors-majör hallarında stansiyanın necə işləyəcəyini yoxlamaq üçün test keçirilməsinə qərar verilmişdi. Təlimata görə, enerji təzyiqi 700 meqavattın aşağı salınmamalı olduğu halda, Stansiyanın idarəetmə mərkəzinin nüvə mühəndislərinin etirazına baxmayaraq, baş operator Anatoli Dyatlovun təzyiqi ilə bu 200-dək aşağı endirilir. Turbinlərdə su çatışmazlığı haqda cihazların xəbərdarlıq signalına ciddi əhəmiyyət verilmir.

Saat 01.24. Operator aztezyiqli reaktoru bağlamaq istəyir. Lakin artıq gec idi. Güclü zərbə reaktoru əhatə edərək onun xarici aləmlə əlaqəsinə imkan verməyən 1200 tonluq qoruyucu dəmir çəmbəri yerlə yeksan edir. Gecəni gündüzə çevirən güclü alovları onlarla kilometr məsafədən seyr etmək mümkün idi.

Bu, atom elektrik stansiyaları tarixində indiyədək rast gəlinməmiş ən dəhşətli qəza idi, onunla necə mübarizə aparılacağı heç kimə aydın deyildi. Bir neçə gün ərzində Pripyat şəhərində və stansiya ətrafında yaşayan 130 min nəfər sakin evakuasiya olunur. Onlar bir daha heç vaxt öz evlərinə dönməyəcəklərini bilmirdilər...

9 gün, 9 gecə 2 minə yaxın vertolyot, minlərlə avtotexnika partlayış baş verən 4-cü blokun üzərinə fasiləsiz olaraq qum, çınqıl və digər maddələr tökülür. Reaktora radiopultra idarə olunan sürücüsüz maşınlarla müxtəlif materiallar da tökülür. Qısa müddətdə blokun üzərində 5 min tonluq dağ əmələ gəlir.

Lakin 130-dək azərbaycanlı xilasedicinin də daxil olduğu 600 mindən artıq Sovet insanının göstərdiyi inanılmaz qəhrəmanlığa baxmayaraq, “Sarkofaq” əməliyyatı təhlükəni tam aradan qaldıra bilmir, şüalanma yenə də davam etməkdə idi...

Çernobildəki qəzanın əsl səbəbi haqda müxtəlif versiyalar var. AES-in 4-cü reaktorundakı qəzanın operatorun səhvi, sınaqların düzgün hesablanmaması, reaktora küərə ildırımının düşməsi, SSRİ-ni çökdürmək üçün Qərb dövlətlərinin stansiyaaya yerləşdirdiyi əməkdaşın tənqibatı...

Əsl sirr isə, AES-in beton sarkofaqı altında əbədi olaraq gömülməsi.

“Çernobil”ın acı dərslərindən nəticə çıxarılmadı

SSRİ-yə bu qəza çox baha başa gəldi. AES-lərin verdiyi qazancdan da xeyli baha. Hazırda Çernobil AES-in 30 kilometr radiusundakı ərazilər ölü zona hesab edilir və orada insanların yaşaması qəti qadağandır...

Ölən və yaralananlarla bağlı müxtəlif rəqəmlər səslənir. Qəza zamanı 2 nəfər həlak oldu, sonrakı günlərdə ölənlərin sayı 30-a çatdı. Sonrakı dövrdə isə şüalanmadan ölənlərin sayı artdı. 5 milyon hektara yaxın torpaq radioaktiv şüalanmaya məruz qaldığı üçün indiyədək istifadəsiz qalıb. Qəzanın fəsadlarının aradan qaldırılması üçün Çernobil AES ətrafında onlarla kiçik qəsəbə və kənd məhv olunub.

Şəhər ətrafında yüksək radiasiyalı minlərlə vertolyot, müxtəlif avtotexnika və traktorların “əbədi paradi”ni görmək olur. “Kabuslar şəhəri”ndə insan qismən təhlükəsiz halda bir də ancaq 300 ildən sonra yaşaya biləcək. Bu ərazi ancaq 50 min ildən sonra isə tam təhlükəsiz hala gələcək...

Bu qəza bəşəriyyətin taleyinin hər an böyük təhlükə altında olduğu barədə hələ ötən əsrin ortalarında alimlər tərəfindən edilən xəbərdar-

lığın necə vacib olduğunu bir daha ortaya qoydu. Lakin tarix göstərdi ki, insanlar bu “dərslər”dən nəticə çıxara bilməyiblər. 2011-cü ildə martın 11-də Yaponiyada zəlzələ sonrası baş vermiş “Fukusima” AES qəzası “Çernobil”ı təkrarladı. Bu qəzada ətrafa atılan radioaktiv maddə “Çernobil”dakından 20 dəfə çox idi. “Fukusima”nın radiasiyası yeraltı sulara və Sakit okeana da qarışdı. Güclü şüalanma nəticəsində ümumilikdə 1 milyonadək insanın xərçəngdən öləcəyi güman edilir.

...Bəlkə digər ölkələri anlamaq olardı, amma 1945-ci ildə ABŞ-ın atdığı 2 atom bombasından sonra nüvə radiasiyanın dəhşətli nəticələrini görmüş, güclü şüalanmadan yüz minlərlə qurban vermiş yaponlar üçün AES tikməyi bağışlanmaz səhv saymaq olar...

AES tərəfdarları üçün “soyuq duş”

Tarixdən gördüyümüz kimi, ən yüksək texnoloji imkanlara və ən güclü alimlərə malik olan ölkələr

belə adı AES qəzasının öhdəsindən gələ bilmədi. Yaponiyadakı qəza AES-in xidmətindən istifadə edən ölkələrin hamısında ciddi təşvişlə qarşılandı. Almaniya kansleri Angela Merkel bəyan etdi ki, ölkədəki AES-lərin bir çoxunu, o cümlədən 7 AES-in fəaliyyətini dayandıracaq. Bunun əvəzinə mümkün qədər külək və ya günəş enerjisindən istifadəyə imkan verəcək daha çox stansiyaların tikiləcəyini söyləyib.

Yeri gəlmişkən, hazırda Almaniya 18 AES var. Onlar ölkənin elektrik enerjisinə olan tələbatının 22 faizini ödəyir. İsveçrə və Braziliya da analoji addım atmağa hazırlaşır. İngiltərədə son illərdə bəzi AES-lər bağlanıb. Fransa və İsveçdə yeni AES-lərin inşasına moratorium qoyulub. Digər ölkələrdə də narahatlıq var və AES-lər əleyhinə ictimai etirazlar çoxalıb. Ümumiyyətlə, Yaponiyadakı qəza AES tərəfdarları üçün “soyuq duş” oldu. Halbuki, Çernobil qəzasını “unudan” bəzi alimlər AES-lərin vacibliyini ciddi-cəhdə müdafiə edirdilər. Həmin şəxslər “Fukusima”dan sonra da öz amplualarındadır.

Sağlam həyat və iqtisadi gəlirlər arasında seçim

Atom Elektrik Stansiyası bir və ya daha çox sayda nüvə reaktoru-

nun yanacaq kimi radioaktiv maddələri istifadə edərək elektrik enerjisi istehsal edən stansiya. AES-lərin əsas yanacaq xammalı urandır. Bu elementin dünyada mövcud ehtiyatı tam hesablanmasa da, quruda və suda olan uranın 400-500 ilə kifayət edəcəyi ehtimal olunur.

Neft-qaz ehtiyatının isə cəmi 60-70 ilə kifayət edəcəyi proqnoz edilir. Üstəlik, digər enerji növlərinə görə, atom enerjisinin xeyli ucuz başa gəlməsi hökumətləri “yoldan çıxarır”. Necə dəyərlər, enerji təhlükəsizliyi hər bir dövlət üçün ölüm-qalın məsələsinə dönüb.

AES-lərlə bağlı fikirlər birmənalı deyil, bəziləri iqtisadi səmərəni əsas tutub onların yaradılmasına tərəfdardır, digər qism alimlər isə, təhlükəsizliyi və əhəlinin sağlamlığını iqtisadi səmərədən üstün tutub əleyhinə çıxış edirlər. Bəzi mütəxəssislər vurğulayırlar ki, indiyədək istilik stansiyalarında baş vermiş qəzaların və insan itkilərinin sayı atom elektrik stansiyalarında olduğundan dəfələrlə artıqdır. Amma bu, ciddi əks-argument kimi qəbul oluna bilməz, çünki İES-lərin sayı AES-lərin sayından dəfələrlə çox-

dur.

Qeyd edək ki, kiçik qəzaları nəzərə almasaq, indiyədək dünyada 3 böyük atom qəzası qəza baş verib - biri ABŞ-da, biri SSRİ-də, biri də Yaponiyada. Bir neçə dəfə isə “Tanrı insanların üzünə gülüb” - qəzanın qarşısı son anda alınıb.

Hansı ölkələrdə var, hansılarda olacaq, hansılarda ləğv ediləcək?

Məhz iqtisadi cəhətdən sərfəli olduğu üçün atomdan enerji almaq istəyən ölkələrin sayı çoxalır. 1978-ci ildə dünyada 200-dən artıq AES var idi. Hazırda bu rəqəm 440-a çatıb. Onlardan 300-ün istismar vaxtı keçib. ABŞ-da 104, Fransada 59, Yaponiyada 54, Rusiyada 31, Almaniya 18, Cənubi Koreyada 16, Kanadada 14, Ukraynada 13, İsveçdə 11, Çində 4 AES var. Amma Çində daha 6-sı da inşa edilir. Yaxın illərdə bu sıraya daha bir neçə ölkə qoşulacaq.

Fransa AES-lər vasitəsilə enerjiyə olan tələbatının 80, Litva 74, Ukrayna 47, Yaponiya 34, Ermənistan 33, Almaniya 30, İngiltərə 22, ABŞ 20, Rusiya 15 faizini təmin edir. 2030-cu ilədək isə, AES-lərin sayının azı 2 dəfə artacağı gözlənilir. Artıq 70-dən artıq ölkə atom elektrik stansiyası tikəcəyi haqda MAQATE-ni xəbərdar edib və bu siyahı genişlənməkdədir.

Bununla yanaşı, qabaqlar AES-lərə malik olan, lakin sonradan öz əhəlinin sağlamlığını və təhlükəsizliyini daha üstün tutaraq onlardan imtina edən ölkələr də var - Avstriya, Danimarka, Filippin, İtaliya, Qazaxıstan. Almaniya da AES-ləri qapatmağa hazırlaşır.

Azərbaycanın hansı siyahıda olacağı, hələlik, tam müəyyən edilməyib. Bəs bizim atom enerjisinə nə dərəcədə ehtiyacımız var, ümumiyyətlə, varmı?

İri enerji resurslarımız olduğu halda riskə dəyərmə?

Əksər mütəxəssislər hesab edir ki, enerji qıtlığı ilə üzləşən ölkələrdən fərqli olaraq, böyük neft və qaz ehtiyatları, böyük alternativ enerji mənbələri olan Azərbaycanda atom enerjisindən istifadə məsələsindən danışmağa belə ehtiyac yoxdur.

Hesablamalara görə, Azərbaycanın neft və qaz ehtiyatları ən pis halda əsrin sonunadək bəs edəcək.

Ölkə prezidenti də bunu dəfələrlə bəyan edib. Bizim perspektiv neft-qaz yataqlarımız da var ki, gələcəkdə onlardan böyük həcmdə yanaacaq çıxarmaq mümkündür.

Azərbaycan, hələlik, özünün hidroresurslarından, alternativ enerji mənbələrindən tam istifadə etmir. Külək və günəş stansiyalarının sayını çoxaltmaqla, üstəlik, kiçik SES-lər tikməklə enerji istehsalını xeyli artırırı bilərik.

Ümumiyyətlə, böyük əksəriyyət hesab edir ki, biz atomsuz da keçirə bilərik. Təbiət bizə yerüstü və yeraltı enerji mənbələri bəxş edib ki, hələ yüz illər boyu enerji problemini yoluna qoymağa kifayət edər. Ona görə də, düşünmək lazımdır - “beş on manat” artıq qazanc naminə təhlükəli riskə getməyə dəyərmə? Bu sualın cavabını “Çernobilçilər” daha obyektiv verə bilərlər...

Qafqazda “3-cü Çernobil”ın baş verməsi ehtimalı yüksəkdir

Yetişməkdə olan daha bir “Çernobil” isə Ermənistandadır. Azərbaycan beynəlxalq aləmdə həyəcan təbili çalmağa davam edir ki, “Metsamor” AES bütün bölgəni fəlakətə sürükləyə biləcək böyük təhlükə mənbəyidir. Bu AES-də köhnə texnologiyadan istifadə edilməsi, maliyyə olmadığından modernləşdirilməməsi hər an qəza təhlükəsi gözlənildiyini deməyə əsas verir.

1977-ci ildə tikilən həmin reaktorun fəaliyyət müddəti 25 il idi və 2001-ci ildə bu müddət başa çatıb. Hazırda bu stansiya dünyada ən köhnə texnologiyada olan yeganə AES-dir. Onun təhlükəsizlik sistemləri isə demək olar ki, yoxdur.

Bu günə kimi bu stansiyada 100-dən artıq kiçik qəza baş verib. 1988-ci ildə Spitakda baş verən zəlzələ nəticəsində “Metsamor” AES də yararsız vəziyyətə düşüb. Möcüzə sayəsində Qafqazda “İkinci Çernobil” baş vermədi. MAQATE və Avropa İttifaqının ekspertləri də bu stansiyanı ən təhlükəli obyekt kimi qiymətləndiriblər.

Qeyd edək ki, 2001-ci ildə Ermənistan Avropa Şurasına üzv qəbul edilərkən “Metsamor” AES-in fəaliyyətini dayandıracağına dair öhdəlik götürüb. Amma bu öhdəlik hələ də yerinə yetirilməyib. Beləcə, Qafqazın ortasında bir kabus dolaşmaqdadır - “3-cü Çernobil kabusu”...

Elçin Bayramlı

Güləşçi bildirib ki, Avropa çempionatında zəif rəqib olmur. Bütün rəqiblərə ciddi yanaşmaq lazımdır. Ancaq xalçaya yalnız çempionluq üçün çıxmışdım. İlk görüşdə bolqar güləşçiyə iki gözəl fəndlə qalib gəldim. Daha sonra Ermənistan idmançısıylə qarşılaşdım. Yeniyetmələrdə Avropa və dünya mükafatçısı olub. Onlarla görüşə daha böyük motivasiya ilə çıxırıq. Çünki düşmən ölkənin təmsilçisiylə qarşılaşırsınız. İndiyədək erməni rəqiblərimə heç vaxt məğlub olmamışam. Görüş çox gərgin keçdi. Hesabda 0:2 geridə idim. Son bir dəqiqədə aktiv güləşib xalımı alaraq qələbə qazandım. Bu qələbəmi hərbiçi olan qardaşıma həsr edirəm.